

ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันและขจัดยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติภารกิจ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

อนันท์ ชาติตบศิษย์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตราจารย์มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬารามราชวิทยาลัย

พุทธศักราช ๒๕๕๒

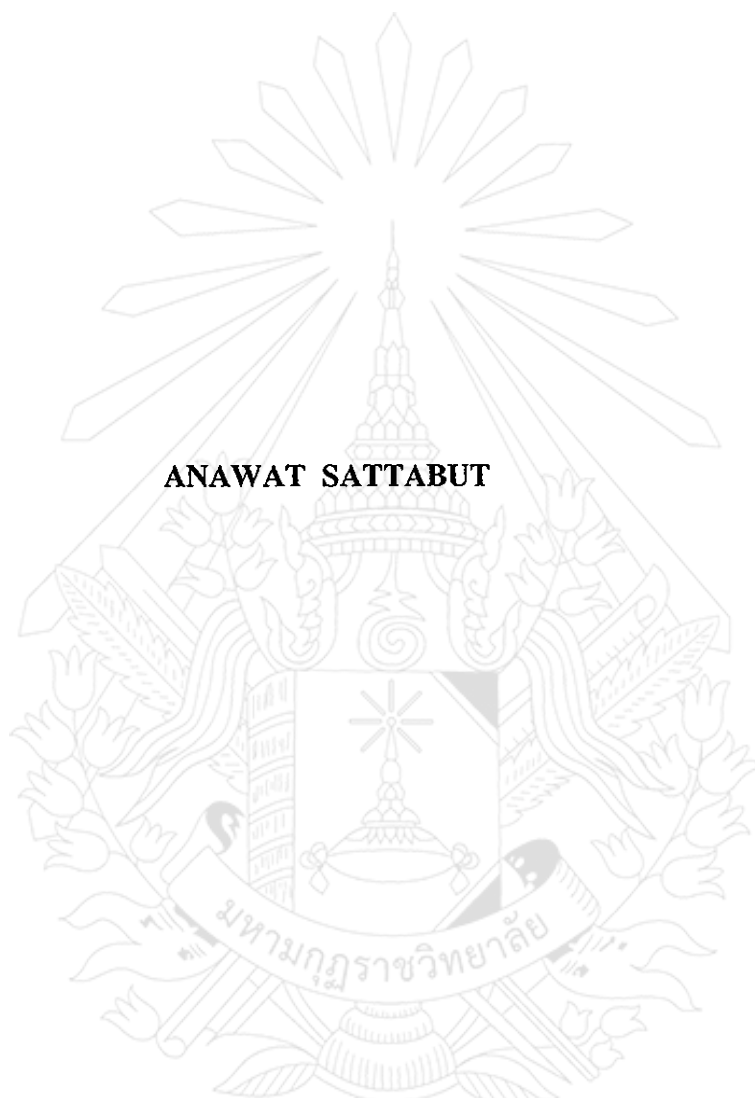
ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๕๒

B 14546

**VOLUNTEERS SATISFACTION TOWARDS DRUG PREVENTION PROGRAM
OF THE DRUG SUPPRESSION CENTER, WIANGHAENG DISTRICT,
CHAING MAI PROVINCE**

ANAWAT SATTABUT

**A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL MANAGEMENT
GRADUATE SCHOOL
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
B.E. 2552 [2009]**

หัวข้อสารนิพนธ์ : ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์
ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา : อนวัช สัตตบุศย์
สาขาวิชา : รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสงวง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้รับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)   คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์

.....
(พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์)   ประธานกรรมการ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย)   อาจารย์ที่ปรึกษา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสงวง)   อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร. สุกิจ ชัยมุสิก)   กรรมการ

.....
(ดร. จันทนา สุทธิจारी)   กรรมการ

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Title : Volunteers Satisfaction towards Drug Prevention Program of the Drug
Suppression Center, Wiang Haeng District, Chiang Mai Province.

Student's Name : Anawat Sattabut

Department : Government

Advisor : Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai

Co-Advisor : Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng

Accepted by the Graduate School, Mahamakut Buddhist University in Partial
Fulfillment of the Requirements for the Master's Degree

P. Sampipattanaiyajarn
..... Dean of Graduate School
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Thematic Committee

P. Sampipattanaiyajarn
..... Chairman
(Phrakhrupaladsampipattanaviriyajarn)

Suwit Rungvisai
..... Advisor
(Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai)

Akrachai Chaisawaeng
..... Co-Advisor
(Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng)

S. Chaimusik
..... Member
(Asst. Emeritus Prof. Dr. Sukit Chaimusik)

Jantana Suttijaree
..... Member
(Dr. Jantana Suttijaree)

หัวข้อสารนิพนธ์	: ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อนักศึกษา	: อนวัช สัตตบุศย์
สาขาวิชา	: รัฐศาสตร์การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสง
ปีการศึกษา	: 2552

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ของอาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความพึงพอใจของอาสาสมัคร ในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด กลุ่มตัวอย่างคือ อาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปัญหายาเสพติดจำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มาตรฐาน 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test และ F - test ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different) นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ผลการวิจัยพบว่า

อาสาสมัคร มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการป้องกันยาเสพติดมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการปราบปรามยาเสพติด ส่วนด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว ต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ปัญหา พบว่า อาสาสมัครไม่มีความรู้ในการป้องกันยาเสพติด การปราบปรามและบำบัดไม่ค่อยจริงจึง ผู้นำหมู่บ้านไม่ค่อยรู้วิธีการป้องกันยาเสพติด

แนวทางแก้ไขปัญหา พบว่า ควรมีการอบรมความรู้เรื่องการป้องกันปัญหาเสพติดให้มากขึ้น
อย่างต่อเนื่อง จัดให้มีการดำเนินการปราบปรามเข้มงวดมากยิ่งขึ้น ควรมีสุนัขนำใบคเฉพาะและให้ผู้นำ
เรียนรู้วิธีป้องกันให้มากขึ้น

Thematic Title : **Volunteers Satisfaction towards Drug Prevention program of the Drug suppression Center, Wiang Haeng District, Chiang Mai Province**

Student's Name : **Anawat Sattabut**

Department : **Government**

Advisor : **Assoc. Prof. Dr. Suvit Rungvisai**

Co-Advisor : **Asst. Prof. Akrachai Chaisawaeng**

Academic Year : **B.E. 2552 (2009)**

ABSTRACT

The objectives of this thematic paper were as follows : - 1) to study the satisfaction of the volunteers take to prevent drug problems of contact center operations to fight to overcome drug Wiang Haeng District, Chiang Mai 2) to compare the satisfaction level of volunteer of contact center operations to fight to overcome drug who had difference in sex, age, education level, occupation and income, 3) to study the recommendations and issue guidelines regarding the promotion of volunteer work of contact center operations to fight to overcome drug. Sample was Volunteer duties in the prevention of problem drug fighting operations center to overcome drug Wiang Haeng District, Chiang Mai number 200 in data collection include questionnaires used in statistical data analysis including frequency percentage of the average standard deviation, t-test and F-test. A difference of mean will be proved by means of LSD (Least-Significant Different) if such difference is found with statistical significance. And the analyzed data was presented in descriptive tables.

The results of research were found as follows :

Volunteer satisfaction to prevent drug combat operations center to overcome the drug. Wiang Haeng District, Chiang Mai in the overall average at middle level. When considering by aspect, it was found that in the field of drug prevention at highest level, suppress the drugs. The treatment and recovery capability at lowest level, respectively.

Hypothesis test results found that Volunteering was a fundamental, age, sex, education, Different family status. Satisfaction to prevent drug combat operations center to overcome the drug. Not different That was based on the hypothesis that a statistically significant at 0.05.

Population issues were not known to prevent drug Suppression and treatment of less serious. Village leaders not knowing how to prevent drug.

Volunteers have suggested that Training should be about preventing drug problems continued to increase. Provide a more stringent suppression. Treatment center should have only the leaders and learn how to prevent more.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จ ได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญหลายท่านที่ทำให้งานสารนิพนธ์ฉบับนี้บรรลุตามวัตถุประสงค์

ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ที่ให้สถานศึกษาค้นคว้า รวบรวมความรู้ต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

ขอขอบพระคุณ พระครูปลัดสัมพิพัฒน์วิริยาจารย์ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.สุกิจ ชัยมุสิก ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาคัดกรอง ชี้นำ และ แก้ไขสารนิพนธ์ ให้ได้มาตรฐานตามแบบฉบับของมหาวิทยาลัยแห่งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สุวิทย์ รุ่งวิสัย ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัครชัย ชัยแสวง ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งเป็นผู้ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเนื้อหา พร้อมให้ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณพระปลัดบุญธรรม บุญธรรม โม พระครูปลัดจิตติชัย จิตติชโย และ ดร.ตระกูล ชำนาญ ที่ได้อนุเคราะห์ช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยเป็นอย่างดีและได้ชี้แนวทางในการเขียนสารนิพนธ์ด้วย

ขอขอบพระคุณ ทุก ๆ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ที่ให้ความกรุณาตรวจสอบ ช่วยเหลือ และให้คำแนะนำการทำงานวิจัย วิชาความรู้ให้แสงสว่างทางปัญญา

ขอบพระคุณผู้บริหาร นายอำเภอเวียงแหงและสาธารณสุขอำเภอเวียงแหง เจ้าหน้าที่ในศูนย์ประสานงานพลังแผ่นดินทุกท่าน ในหมู่บ้าน ตำบล อำเภอเวียงแหง ที่กรุณาให้การช่วยเหลือในการแจกแบบสอบถามและผู้ประสานพลังแผ่นดินทุกท่านที่เสียสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณครอบครัว คุณพ่อ คุณแม่ เพื่อนนักศึกษา ที่ ๆ น้อง ๆ ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือจนกระทั่งงานสำเร็จ

ขอขอบคุณความสำเร็จของกุศลกรรมที่เป็นอนิสงส์ในครั้งนี้ให้แก่ผู้ที่มีบุญสัมพันธ์ทางวิชาการ ขอให้พบแต่ สิ่งดี มีประโยชน์ มีความสุข และความเจริญ ครอบถ้วน ทุกประการ

อนวัช สัตตบุศย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภูมิ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.3 สมมติฐานการวิจัย	3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย	3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ	6
2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ	9
2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม	11
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพจิต	15
2.5 บทบาทและหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด	20
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	31

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	33
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
3.2 เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง	33
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	34
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล	36
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	36
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
4.2 ขั้นตอนของการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	39
ตอนที่ 2 ความความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา เสพติคของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอ เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่	43
ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย	50
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเกี่ยวปัญหาและแนวทางแก้ไข	66
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุปผลการวิจัย	72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	73
5.3 ข้อเสนอแนะ	78
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	78
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย	79
บรรณานุกรม	80

		๗
ภาคผนวก		83
ภาคผนวก ก	รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	84
ภาคผนวก ข	หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	86
ภาคผนวก ค	หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	90
ภาคผนวก ง	แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	93
ภาคผนวก จ	วิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย	100
ภาคผนวก ฉ	คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีเรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด	104
ประวัติผู้วิจัย		111

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 2.1	แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	32
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	40
ตารางที่ 4.2	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม อายุ	40
ตารางที่ 4.3	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับ การศึกษา	41
ตารางที่ 4.4	แสดงจำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	41
ตารางที่ 4.5	แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้	42
ตารางที่ 4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาสาสมัครใน การป้องกันปัญหายาเสพติด โดยรวม 3 ด้าน	43
ตารางที่ 4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของอาสาสมัครใน การป้องกันปัญหายาเสพติด	44
ตารางที่ 4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของอาสาสมัครใน การป้องกันปัญหายาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด	46
ตารางที่ 4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของอาสาสมัครใน การป้องกันปัญหายาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	48
ตารางที่ 4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามเพศ	50
ตารางที่ 4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหายาเสพติด จำแนกตามอายุ	51
ตารางที่ 4.12	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอายุ	51
ตารางที่ 4.13	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน ปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	52
ตารางที่ 4.14	แสดง ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการ ป้องกันปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ	52
ตารางที่ 4.15	แสดง การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน ปัญหายาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามรายได้	53

ตารางที่ 4.16	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุโดยภาพรวม จำแนกตาม รายได้	53
ตารางที่ 4.17	แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการ ป้องกันปัญหาสาเหตุโดยภาพรวม จำแนกตาม รายได้	54
ตารางที่ 4.18	แสดง การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาสาเหตุ ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามเพศ	55
ตารางที่ 4.19	แสดง ค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการ ป้องกันปัญหาสาเหตุ ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอายุ	55
ตารางที่ 4.20	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุ ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอายุ	56
ตารางที่ 4.21	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุ จำแนกตามอาชีพ	57
ตารางที่ 4.22	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตาม รายได้	58
ตารางที่ 4.23	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามรายได้	58
ตารางที่ 4.24	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา	58
ตารางที่ 4.25	แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาสาเหตุ ด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามเพศ	59
ตารางที่ 4.26	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ	60
ตารางที่ 4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ	60
ตารางที่ 4.28	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ	61
ตารางที่ 4.29	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาสาเหตุด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ	61

ตารางที่ 430	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตาม รายได้	62
ตารางที่ 4.31	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามรายได้	62
ตารางที่ 4.32	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา	63
ตารางที่ 4.33	แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามเพศ	63
ตารางที่ 4.34	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามอายุ	64
ตารางที่ 4.35	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตาม อาชีพ	64
ตารางที่ 4.36	แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตาม รายได้	65
ตารางที่ 4.37	แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน ปัญหาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตาม รายได้	65
ตารางที่ 4.38	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการป้องกัน ปัญหาเสพติด	66
ตารางที่ 4.39	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการ ปราบปรามยาเสพติด	68
ตารางที่ 4.40	แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการ บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	69

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยาเสพติดในประเทศไทยมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านของอุปทาน คือ กระบวนการผลิต การลำเลียง การกระจายตัวยาและ ในด้านของอุปสงค์ที่มีผู้เสพยาใหม่ ผู้เสพยาเก่า เรื้อรังเพิ่มมากขึ้น มีการกระจายไปในหลายกลุ่มอายุและอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนและผู้ใช้แรงงาน ทั้งในชนบทและเขตเมือง ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม โดยทำให้ชุมชนที่มีปัญหาการดำรงชีวิตที่มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น มีความเชื่อมโยงที่เป็นปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ โรคเอดส์ อาชญากรรมวัฒนธรรม จริยธรรม และศีลธรรมของคนในชาติ ส่วนด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมาได้มีความพยายามจากทุกภาคส่วนของสังคมและจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งในแง่ของการใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าปราบปราม จับกุม ทำลายแหล่งต้นตอของการผลิต แหล่งขนส่งลำเลียง ผู้ขายรายใหญ่ รายย่อยที่เครือข่ายกว้างขวาง หรือเรียกว่า เป็นการจัดการกับอุปทานของยาเสพติด และ ในส่วนของอุปสงค์ได้มีโครงการบำบัดผู้เสพยา / ผู้ติดยาเสพติดในหลายรูปแบบ มีการป้องกันกลุ่มเสี่ยงหลายโครงการ มีความพยายามใช้พลังแผ่นดินด้วยการรณรงค์ให้สังคมช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติด

หน่วยอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ในอำเภอเวียงแหงเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ ได้ปฏิบัติงานร่วมกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องและมีภาระงานตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีก้าวคือ ร่วมในการบริหารจัดการ การดำเนินงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงานและดูแลการปฏิบัติงานในระดับอำเภอ และพื้นที่ปฏิบัติการเกิดเอกภาพ รวมทั้งมีการสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกัน เนื่องจากพื้นที่อำเภอเวียงแหงเป็นอำเภอที่อยู่ติดกับขอบชายแดนประเทศไทยกับประเทศพม่าบ้านเปียงหลวง อยู่ติดชายแดนไทย-พม่า มีด่าน ช่องหลักแต่ง เป็นด่านชั่วคราวที่เปิดการค้าขายชายแดนในระดับท้องถิ่น ในยามเหตุการณ์สงบด่านจะเปิดให้ชาวบ้านในละแวกนั้นข้ามมาค้าขายกันจึงเป็นช่องทางที่มีผู้ลักลอบนำยาเสพติดเข้ามาในประเทศไทย ทางราชการได้ตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดขึ้นที่อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่โดยมีอาสาสมัครได้ร่วมมือกัน ช่วยกันป้องกันและปราบปรามด้วยความยากลำบากและเสียสละ หน่วยอาสาสมัครมีภาระหน้าที่ ดังนี้

1) ให้ร่วมกับศูนย์อำนวยการประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชายแดน มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนและสร้างความมั่นคงตามแนว

ชายแดน 2) ให้ร่วมกับศูนย์อำนวยการปราบปรามยาเสพติดระดับอำเภอมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปราบปรามการค้ายาเสพติดระดับอำเภอ เพื่อยุติปัญหายาเสพติดในพื้นที่ โดยเร็ว 3) ให้ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการข่าวยาเสพติดทั้ง 4) ให้ช่วยสนับสนุนศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) มีคณะอำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัด และ 5) ให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ศตส.อ./กิ่งอ.) ทำหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาและการบำบัดผู้ป่วยกับยาเสพติด¹

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดเป็นศูนย์ที่ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ร่วมกับอาสาสมัครมีสติในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2549 – 30 กันยายน พ.ศ. 2550 ดังนี้ มีการจับกุมผู้ค้ายาเสพติดจำนวน 19 คน ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดจำนวน 39 คน ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเวียงแหงและมีการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน 39 คน ความสำเร็จตามสถิติที่ปรากฏนั้น ส่วนหนึ่งเป็นผลงานของอาสาสมัครที่เสียสละความสุขส่วนตัวเข้าร่วมกับทางราชการเพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากการทำงานของอาสาสมัครกลุ่มดังกล่าวมาร่วมปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสมัครใจ ไม่มีค่าตอบแทนจึงทำให้ผู้วิจัยอยากทราบว่าอาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานให้กับศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มากน้อยอย่างไร ซึ่งเป็นการประเมินตนเองและอีกส่วนหนึ่งเป็นการประเมินศูนย์ว่า ศูนย์ได้ทำอะไรบ้าง อาสาสมัครและประชาชนมีความพึงพอใจหรือไม่ หรือพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจอย่างไร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัย ไปพัฒนาการทำงานของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด และศูนย์ฯ ให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง ให้แก้ปัญหาคิดตรงจุดสำคัญ ต่อไป

¹พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, “คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 228/2544 เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544), (อัดสำเนา).

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ของอาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

1.2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคความพึงพอใจของอาสาสมัคร ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

1.3.1 อาสาสมัครที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

1.3.2 อาสาสมัครที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

1.3.3 อาสาสมัครที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

1.3.4 อาสาสมัครที่มีอาชีพต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

1.3.5 อาสาสมัครที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด แตกต่างกัน

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การทำวิจัยเรื่องนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ 3 ขอบเขต ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ได้แก่ อาสาสมัครปฏิบัติงานในศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดของอำเภอเวียงแหง จำนวนทั้งหมด 390 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันยาเสพติด 2) ด้านการปราบปรามยาเสพติด และ 3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ พื้นที่เฉพาะในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 ตำบล 26 หมู่บ้าน อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.5.2 ทำให้ทราบเปรียบเทียบความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ของอาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความพึงพอใจของอาสาสมัคร ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

1.5.4 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดทั่วประเทศไทย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด หมายถึง เครื่องข่ายการปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด ทุกหมู่บ้าน / ทุกตำบล ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยน่านโยบายของภาครัฐมาสู่การปฏิบัติเพื่อให้ยาเสพติดนั้นหมดไป หรือเบาบางลง รวมทั้งมีระบบเฝ้าระวังไม่ให้ยาเสพติดหวนกลับมาอีก ซึ่งที่นี่ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติดอำเภอเวียงแหง

ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือเจตคติทางที่ดีที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการในปัจจุบันที่จะก่อให้เกิดแรงจูงใจหรือกระตุ้นให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในที่นี้ ได้แก่ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด หมายถึง ความพึงพอใจในด้านการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ในการป้องกันยาเสพติด เป็นต้นว่า จัดโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติด และแนวทางป้องกันยาเสพติดแก่ประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดนิทรรศการณรงค์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติด

ความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด หมายถึง ความพึงพอใจต่อผู้บริหารและหน่วยงานปฏิบัติการของอำเภอเวียงแหงรับฟังและนำข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถเป็นต้นว่า แจ้งผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด ให้ประชาชนทราบทั่วกัน และเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม เช่น ตำรวจ ป.ป.ส. เข้าไปสืบสวนข้อเท็จจริงในชุมชนหมู่บ้าน ตำบล ในอำเภอเวียงแหง

ความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ หมายถึง ความพึงพอใจในการนำผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนไปเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ เป็นต้นว่าผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 1 ปี ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข

อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดยา หมายถึง ผู้เข้าร่วมกับทางราชการในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยา โดยเสียสละทั้งทางกายและจิตใจเพราะไม่มีเงินเดือนหรือเกียรติยศให้

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 เพศ คือ

1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ช่วง คือ

1) 15-19 ปี, 2) 20-29 ปี, 3) 30-39 ปี, 4) 40-49 ปี และ 5) 50 ปีขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 5 ช่วง คือ 1) ประถมศึกษา 2) มัธยมศึกษา 3) อนุปริญญา 4) ปริญญาตรี และ 5) ระดับสูงกว่าปริญญาตรี

อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 6 ช่วง คือ

1) รับจ้าง 2) ค้าขาย 3) รับราชการ 4) พนักงานรัฐวิสาหกิจ 5) ว่างาน และ 6) อื่น ๆ

รายได้ หมายถึง รายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับสารนิพนธ์ฉบับนี้ แบ่งเป็น 6 ช่วง คือ

1) ต่ำกว่า 5,000 บาท 2) 5,000-10,000 บาท 3) 10,001-15,000 บาท 4) 15,001-20,000 บาท 5) 20,001-25,000 บาท และ 6) สูงกว่า 25,000 บาท

อำเภอเวียงแหงจังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง พื้นที่ที่ใช้ดำเนินการวิจัย ได้แก่ 3 ตำบล และมีจำนวน 26 หมู่บ้าน ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ยาเสพติดยา หมายถึง สารเคมีหรือยา หรือวัตถุชนิดใดๆ ที่อาจเป็นผลิตภัณฑ์จากธรรมชาติหรือการสังเคราะห์ ซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูด ฉีด หรือด้วยวิธีการใดๆ แล้ว จะทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจ คือมีความต้องการจะเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา ต้องการเพิ่มขนาดยามากขึ้น มีอาการอยากหรือหิวยาได้เมื่อขาดยาและมีสุขภาพทั่วๆ ไป ทรมานทั้งทางร่างกายและทางจิตใจอย่างเห็นได้ชัด

ผู้ประสานพลังแผ่นดิน หมายถึง ผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่อาศัยอยู่ในชุมชน ทำหน้าที่ประสานงานทุกฝ่ายให้ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดยา

การต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติดยา หมายถึง การที่หมู่บ้าน / ชุมชน นำนโยบายของภาครัฐมาสู่การปฏิบัติเพื่อให้ยาเสพติดยานั้นหมดไป หรือเบาบางลง รวมทั้งมีระบบเฝ้าระวังไม่ให้ยาเสพติดยาหวนกลับมาอีก

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการปฏิบัติหน้าที่ของปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด แล้วนำมารวบรวมสรุปผลเป็นยุทธศาสตร์ในการดำเนินการวิจัยตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ
- 2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาเสพติด
- 2.5 บทบาทและหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ

การศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจ นิยมศึกษากันในสองด้านคือ ด้านความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน และด้านความพึงพอใจในการรับบริการ แต่ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเป้าประสงค์ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานเท่านั้น มีนักการศึกษาได้ค้นคว้าและให้ความหมายเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ ดังนี้

ชาตรี ปันดิ ให้ความหมายความพึงพอใจไว้ว่า “เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ ซึ่งจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมาก เมื่อได้รับการตอบสนองได้ก็จะมี ความพึงพอใจมาก แต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่ง เมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ หรือ ได้รับน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย”¹

---

¹ชาตรี ปันดิ, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, หน้า 21.

ทวีพงษ์ หินคำ ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า “เป็นความชอบของบุคคลได้ทำให้เกิดความพึงพอใจต่อสิ่งนั้น”²

มณี โปธิเสน ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า “เป็นความรู้สึกยินดี เจตคติที่ดีของบุคคล เมื่อได้รับการตอบสนองความต้องการของตนทำให้เกิดความรู้สึกดีในสิ่งนั้นๆ”³

กรองแก้ว อยู่สุข ให้ความหมายของความพึงพอใจในการทำงานว่า หมายถึงทัศนคติโดยทั่วไปของพนักงานที่มีต่องานของเขา ถ้าเขาได้รับการปฏิบัติที่ดีตอบสนองความต้องการของเขาตามสมควร เช่น สภาพการทำงานที่มั่นคงปลอดภัย ได้เงินเดือนค่าจ้างตอบแทนเพียงพอแก่การยังชีพ ฯลฯ จะทำให้พนักงานพอใจและมีความรู้สึก (ทัศนคติ) ที่ดีต่อองค์กร⁴

จรัส โพธิ์จันทร์ ได้กล่าวถึง ความพึงพอใจว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลต่อหน่วยงานซึ่งอาจเป็นความรู้สึกในทางบวก ทางเป็นกลาง หรือทางลบ ความรู้สึกเหล่านี้มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ กล่าวคือ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำ⁵

สรุปว่า ความหมายของความพึงพอใจที่กล่าวมา หมายถึง ความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ซึ่งจะไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหมายกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไรหรือสิ่งทำให้เกิดความพึงพอใจจะเกี่ยวกับลักษณะของงาน ถ้าเกิดความรู้สึกหรือทัศนคติในทางที่ดีของบุคคลที่มีต่องานที่ปฏิบัติ หรือได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติโดยผลตอบแทนที่ได้รับรวมทั้งสภาพแวดล้อมต่าง ๆ หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางบวก การปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพสูง แต่หากความรู้สึกโน้มเอียงไปในทางลบการปฏิบัติหน้าที่จะมีประสิทธิภาพต่ำด้วยเช่นกัน

²ทวีพงษ์ หินคำ, “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขาภิบาลริมใต้ จังหวัดเชียงใหม่”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2546, หน้า 8.

³มณี โปธิเสน, “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย”, การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม), 2543, หน้า 7.

⁴กรองแก้ว อยู่สุข, พฤติกรรมองค์กร, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542), หน้า 33.

⁵จรัส โพธิ์จันทร์, “ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาในภาคเหนือ”, วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก), 2527, หน้า 8.

2.2 ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่ดีและแสดงออกทางพฤติกรรม มีนักการศึกษาทางพฤติกรรม หลายท่านคิดและทดลองจนกลายเป็นทฤษฎี ซึ่งพอสรุปได้ ดังนี้

Maslow ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมไว้ว่า “มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการใดได้รับการตอบสนองแล้วความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ไปสู่ความต้องการอื่นต่อไป Maslow ได้ลำดับความต้องการของมนุษย์จากระดับต่ำถึงระดับสูง 5 ชั้น ดังนี้”

1) ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์ เป็นความต้องการเพื่อความอยู่รอดของชีวิต ได้แก่ ความต้องการอาหาร อากาศ น้ำดื่ม ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อน ความต้องการทางเพศ เป็นต้น

2) ความต้องการทางด้านความปลอดภัย (Safety Needs) ความต้องการทางกาย เช่น ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุอันตราย และความปลอดภัย หรือความมั่นคงทางจิตใจ เช่น ความมั่นคงในอาชีพ และชีวิต

3) ความต้องการด้านสังคม (Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะเข้าร่วมและรับการยอมรับในสังคม ความเป็นมิตร และความรักจากเพื่อนร่วมงาน

4) ความต้องการที่จะได้รับความยกย่องในสังคม (Esteem Needs) ได้แก่ ความต้องการอยากเด่นในสังคม รวมถึงความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ ความนับถือตนเอง ความเป็นอิสระ เป็นเสรีภาพ และการเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย

5) ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จตามความนึกคิด (Self – Actualization Needs) เป็นลำดับขั้นความต้องการที่สูงที่สุดของมนุษย์ ที่คนส่วนมาก นี้ก็อยากจะเป็น อยากจะได้ แต่ยังไม่สามารถแสวงหาได้ลำดับความต้องการของ Maslow จะมีผลต่อการสร้างความพึงพอใจในการประเมินผลงานขององค์กร ที่มีผลกระทบต่อการสนองตอบต่อความต้องการของบุคคล

Frederick Herzberg ได้ทำการทดลองโดยการสอบถามผู้ปฏิบัติงานประมาณ 200 คน ถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจและไม่พอใจในการปฏิบัติงานพบว่า “ผลจากการสอบถาม มีปัจจัยหรือองค์ประกอบเกี่ยวกับแรงจูงใจอยู่ 2 ประเภท คือ”

1) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ (Hygiene Factors) เป็นปัจจัยที่ผู้ปฏิบัติงานคาดหวังว่าจะได้รับจากการทำงาน ถ้าขาดปัจจัยเหล่านี้จะก่อให้เกิดความไม่พอใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน แต่ถ้ามีก็ไม่ถึงกับก่อให้เกิดความพอใจ ทั้งนี้เพราะเป็นสิ่งที่คุณปฏิบัติงานคิดว่าเขาจะต้องได้รับอยู่แล้ว ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความไม่พอใจ (Hygiene Factors) นี้แบ่งออกเป็น

- (1) นโยบายและการบริหาร
- (2) วิธีการบังคับบัญชา.
- (3) เงินเดือน
- (4) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปฏิบัติงานในระดับต่างๆ
- (5) สภาพการทำงาน
- (6) ความมั่นคงของงาน
- (7) สถานภาพ
- (8) ชีวิตส่วนตัว คือ องค์การจัดสภาพให้คนใช้ส่วนตัวบ้าง

2) ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจ (Motivator Factors) เป็นปัจจัยที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และจะเป็นแรงจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ปัจจัยเหล่านี้ถึงจะไม่มีให้ผู้ปฏิบัติงานก็จะไม่ก่อให้เกิดความรู้สึกไม่พอใจ แต่ถ้ามีก็จะก่อให้เกิดความพอใจขึ้น ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความพอใจนี้ได้แก่ ความสำเร็จในการทำงาน ด้งาน การได้รับการยอมรับ และความก้าวหน้า

Victor H. Vroom กล่าวว่า “แรงจูงใจคือ ผลรวมของความพอใจกับความคาดหวังที่คิดไว้ แสดงในรูปสมการได้ดังนี้ แรงจูงใจ = ผลรวมของความพอใจ + ความคาดหวัง ซึ่งหมายถึงแรงจูงใจของบุคคลใดบุคคลหนึ่งต่อการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น ต่อการประเมินผลงานขององค์กรที่เกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของตนหรือแรงจูงใจที่บุคคลจะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กรใด จะเป็นผลที่เกิดจากทัศนคติต่อองค์กร หรือการทำงานขององค์กรนั้นรวมกัน ความคาดหวังที่เขาคาดหวังไว้ ถ้ามีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร ต่อผลงานขององค์กร และได้รับการตอบสนองทั้งรูปธรรมและนามธรรม เป็นไปตามที่คาดหวังไว้ แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะสูง แต่ในทางกลับกันถ้ามีทัศนคติในเชิงลบต่องานและการตอบสนองไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง แรงจูงใจที่จะมีความรู้สึกพึงพอใจก็จะต่ำไปด้วย”⁶

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ทฤษฎีความพึงพอใจเป็นแรงกระตุ้นให้บุคคลปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะมนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด ขณะที่ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว แต่ความต้องการอย่างอื่นจะเข้ามาแทนที่ความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองก็จะเป็นสิ่งจูงใจให้ไปสู่ความต้องการอื่นต่อไป

⁶เรื่องเดียวกัน, หน้า 362-363.

2.3 ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

มนุษย์เกิดมาพร้อมด้วยสมรรถภาพที่จะเรียนรู้และมีพฤติกรรม การกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดก็เป็นพฤติกรรมหนึ่งของมนุษย์ ตามทฤษฎีพฤติกรรมนิยม ได้ให้ความสำคัญของการเรียนรู้ (Learning) และการปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อม (Interactive) ของมนุษย์ว่า มีส่วนในการกำหนดพฤติกรรม และบุคลิกภาพของมนุษย์ เพราะ ถ้าสิ่งแวดล้อมอำนวย ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่าง และภายใต้กฎเกณฑ์แห่งการเสริมแรง มนุษย์สามารถเรียนรู้อะไร ๆ ได้ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมใด ๆ ได้ หรือควบคุมพฤติกรรมใด ๆ ได้ ดังที่ตัวเราและผู้อื่นประสงค์ ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมนี้เป็นทฤษฎีที่ได้รับการยอมรับอย่างยิ่งในการอธิบายพฤติกรรมต่างๆ เนื่องจากมีการศึกษาค้นคว้าทดลองที่เป็นวิทยาศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด มีแบบแผนการดำเนินงานและขั้นตอนการทำงานที่แน่นอน มีการควบคุมเป็นอย่างดี และมีผลการทดลองที่เห็นได้ชัดเจน แนวคิดที่ดี ทฤษฎีทางพฤติกรรมที่ดี ที่มีผู้ศึกษาและทดลองมาแล้วนั้น ได้บ่งบอกถึงความต้องการของมนุษย์ที่จะแสดงออกทางพฤติกรรมออกมาเมื่อมีสิ่งเร้า(สิ่งจูงใจ)เกิดขึ้น เช่น

2.3.1 แนวคิดหลักของทฤษฎีพฤติกรรมนิยม

พฤติกรรมนิยมแบบคลาสสิก (Classical Learning Theory) เจ้าของทฤษฎี ได้แก่ Ivan Pavlov นักจิตวิทยาชาวรัสเซีย ผู้เป็นนักจิตวิทยาการทดลองทางพฤติกรรมคนสำคัญคนหนึ่ง เขาที่มุ่งศึกษาการเรียนรู้แบบวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก และได้ทำการทดลองที่มีชื่อเสียงอันเป็นที่มาของการอธิบายพฤติกรรมวางเงื่อนไขแบบคลาสสิก และเป็นที่มาของการอธิบายกลไกการคิดยาเสพติดว่าด้วยเรื่องของโรคสมองคิดยาเสพติด นั่นคือ การศึกษาทดลองในสุนัข โดยมีหลักการอยู่ที่การเสนอเงื่อนไขทางพฤติกรรมให้กับสัตว์ ที่ทดลอง ตัวอย่างการวางเงื่อนไข เช่น การทดลองเรื่องสุนัข อาหารและปฏิกิริยาน้ำลายไหล ซึ่งมีหลักในการทดลองว่า

สุนัข+ผงเนื้อ	—————>	น้ำลายไหล
สุนัข+ผงเนื้อ+เสียงกระดิ่ง	—————>	น้ำลายไหล
สุนัข+เสียงกระดิ่ง	—————>	น้ำลายไหล+น้ำลายไหล ⁷

โดยธรรมชาติเมื่อสุนัขได้กลิ่นอาหารที่เป็นที่ชื่นชอบของสุนัข เช่น เนื้อสัตว์ ฯลฯ สุนัขจะเกิดความรู้สึกกระหายใคร่อยากกิน นำไปสู่การเกิดปฏิกิริยาทางร่างกาย เช่น น้ำลายไหล แต่การให้อาหารนั้นมีการวางเงื่อนไขด้วยการให้สุนัขเห็นผงเนื้อไปพร้อมๆ กับการสั่นกระดิ่ง เสียงจากการสั่นกระดิ่งจะเป็นการวางเงื่อนไขเบื้องต้น (เท่ากับว่าสุนัขเห็นผงเนื้อแล้วน้ำลายไหลประกอบกับ

⁷สุชา จันทน์เอม, จิตวิทยาทั่วไป, (กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2540), หน้า 156.

ได้ยินเสียงกระดิ่ง) ทุกครั้งที่สุนัขได้ยินเสียงกระดิ่ง สุนัขจะเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาว่า มัน จะได้รับการให้อาหาร (ผงเนื้อ) สุนัขจะน้ำลายไหลในทันที การที่น้ำลายไหลเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบ โดยอัตโนมัติ เป็นไปด้วยวิธีการวางเงื่อนไข และในท้ายที่สุดจะพัฒนาไปสู่การวางเงื่อนไขทาง พฤติกรรม เปรียบเทียบกับการติดยาเสพติด

คน+การใช้ยาเสพติด	→	ความสุขความพึงพอใจ
คน+การใช้ยาเสพติด+สิ่งเร้า	→	ความสุขความพึงพอใจ
คน+สิ่งเร้า	→	ความสุขความพึงพอใจ

เมื่อคนใช้ยาเสพติดจะเกิดความสุขในการได้รับผลจากการเสพนั่นๆ ในขณะเดียวกัน การใช้ยาเสพติดของคนๆ นั้น เมื่อใช้ยาเสพติดในสภาพแวดล้อมหรือเงื่อนไขทางสังคมอื่นๆ ใน สภาพเดิม ซ้ำ ๆ กัน เช่น ใช้ในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติดคนเดิม อุปกรณ์การเสพนั่นๆ สภาพ อารมณ์ในการเสพนั่นๆ สถานที่ที่ใช้เสพคือที่เดิมสม่ำเสมอ ในครั้งต่อไป เพียงแค่คนเห็น เงื่อนไขตามตัวอย่างเท่านั้นก็จะทำให้เกิดความรู้สึกอยากใช้ยาเสพติดขึ้นมาในระบบความคิด ถึงใน กรณีนี้ หากไม่สามารถที่จะหยุดความคิดได้ จะนำไปสู่ความรู้สึกของความอยากใช้ยาเสพติดอย่าง รุนแรงจนไม่สามารถควบคุมได้อีกต่อไป และใช้ยาเสพติดในท้ายที่สุด

พฤติกรรมนิยมแบบลงมือกระทำ (Operant-Condition Theory) B.F. Skinner เป็นผู้บุกเบิก ทฤษฎีทางจิตวิทยาว่าด้วยการลงมือกระทำ เขาเห็นด้วยกับ Ivan Pavlov ในเรื่องของการเรียนรู้เป็น ตัวกำหนดพฤติกรรมและบุคลิกภาพของบุคคล แต่ไม่เห็นด้วยในเรื่องที่ว่าสิ่งภายนอกเป็นตัวกำหนด พฤติกรรม โดยเขาเชื่อว่า สิ่งเร้าภายในบุคคลต่างหากที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความ หิว ความกระหาย ความสุข ความทุกข์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้นำไปสู่การสร้างพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ในตัวบุคคล เขาได้ทำการทดลองที่สำคัญในหนูกับอาหาร โดยหลักการมีอยู่ว่า

“หนูทดลองในกรงขังจะวิ่งไปวิ่งมาเมื่อเกิดความหิว และด้วยความบังเอิญ ไปได้คานทำให้ อาหารตกลงมา หนูจึงได้กินอาหารนั้น หนูจึงเกิดการเรียนรู้ว่าทุกครั้งที่มีนกดคานมันจะได้รับ อาหารที่ช่วยให้มันบรรเทาความหิวลงไปได้ เพราะฉะนั้นทุกครั้งที่มีหนูหิวหนูจะวิ่งเข้าไปกดคาน เพื่อให้อาหารตกลงมา”

Skinner ได้ทดลองในแนวอีกโดยใช้นกพิราบ เขาสร้างเครื่องมือให้มีเป็นสี่เหลี่ยม ฟ้า แดง เขียว จัดตั้งเครื่องกลไว้หลังเป็นสี่เหลี่ยมหนึ่ง สัมพันธ์กับการจ่ายอาหารให้กับนก เขาให้นกพิราบจิก เป็นสี่เหลี่ยมหนึ่ง นกจิกตรงเป็นที่ต่อเชื่อมกับเครื่องกล ก็มีอาหาร ไหลออกมาให้กิน จิกเป็นสี่เหลี่ยม หนึ่งไม่ได้กินอาหาร ในที่สุดนกก็ถูกวางเงื่อนไขการตอบสนองไว้กับเป็นสี่เหลี่ยมที่กำหนด เกิดการเรียนรู้ว่า

จิกเป็นสีใจจะได้กินอาหาร ในการทดลองครั้งหลังการตอบสนอง (ในกรณีนี้คือจิกเป็นที่ถูกต้อง) ใช้เวลาน้อยกว่าคราวก่อน แสดงผลเช่นเดียวกับการกดคันของหนูด้งการทดลองที่กล่าวมาข้างต้น (เพราะฉะนั้นการลงมือกระทำ จึงหมายความว่า สิ่งที่ได้รับการทดลองต้องลงมือกระทำ(หนูและนกพิราบ) ต่างจากสุนัขในกรทดลองของ Pavlov ที่ไม่ต้องทำอะไรเลย)

Skinner แสดงความเห็นว่ พฤติกรรมทั่วไปมี 2 ชนิด คือ

1. พฤติกรรมแบบถูกเร้าให้ทำ (Respondent Behavior) คือ พฤติกรรมที่อยู่ภายใต้การควบคุมของสิ่งเร้าโดยตรง เช่น การตอบสนองของสุนัขในการทดลองของ Pavlov เด็กตกใจเมื่อได้ยินเสียงคัง เป็นต้น ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสะท้อนอัตโนมัติของร่างกายที่ตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก

2. พฤติกรรมแบบลงมือกระทำ (Oprant Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ปรากฏออกมาโดยการกระทำของเจ้าของพฤติกรรมเองมากกว่าเกิดขึ้นเพราะถูกกระตุ้นโดยสิ่งเร้า

Skinner สนใจพฤติกรรมแบบที่ 2 เป็นพิเศษ เขาเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์ส่วนมากเป็นไปในลักษณะแสดงอาการกระทำต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อจุดหมายบางอย่าง หรือเป็นพฤติกรรมที่ทำให้มีผลเกิดขึ้นเสมอ ไม่ว่าจะกระทำด้วยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ ไม่ว่าจะรู้สึกตัวหรือไม่รู้สึกตัว

นอกจากหลักทฤษฎีดังกล่าวข้างต้นแล้ว Skinner ยังให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการเสริมแรงและตัวเสริมแรง (Reinforcement-Reinforcers) ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการทดลองทางพฤติกรรมของเขา Skinner ให้คำนิยามของ “ตัวเสริมแรง” ว่าหมายถึง เหตุการณ์หรือสิ่งเร้าซึ่งเมื่อเกิดขึ้นกับการตอบสนองในช่วงเวลาที่พอเหมาะ ทำให้มีแนวโน้มปลงการตอบสนองมากขึ้น วิธีการใช้ตัวเสริมแรง ก็คือ “การเสริมแรง” (Reinforcers) นั่นเอง

การวางเงื่อนไขแบบลงมือกระทำนั้น Skinner ทำการทดลองโดยใช้การเสริมแรงเข้าควบคุมการตอบสนอง เพื่อให้สัตว์ที่ถูกทดลองกระทำพฤติกรรมต่างๆ ตามต้องการเป็น 3 แบบ คือ

1. การฝึกแบบให้รางวัล
2. การฝึกแบบหลบหนี
3. การฝึกแบบหลีกเลี่ยง

การฝึกทั้ง 3 แบบตามหลักของการเสริมแรง สามารถแบ่งเป็น 2 แบบ คือ

1. การเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement)
2. การเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement)

2.3.2 การติดยาเสพติดกับแนวคิดพฤติกรรมนิยม

การเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการติดยาเสพติด คนที่ใช้ยาเสพติดจะมีสภาวะทางจิตใจอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายๆ อย่างผสมผสานกันก่อนการเริ่มใช้ยาเสพติด เช่น บางคนอาจรู้สึกเศร้า หรือรู้สึกทุกข์ใจ ในขณะที่บางคนอาจรู้สึกตื่นเต้น ตกใจ กระวนกระวายใจ ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นอารมณ์

ก่อนที่จะใช้ยาเสพติด หากแต่ภายหลังได้ใช้ยาเสพติดไปแล้ว ได้ก่อให้เกิดความสุขและความพึงพอใจจากการเสพติดนั้น ๆ ส่งผลให้คนเกิดการเรียนรู้ว่าทุกครั้งที่ต้องการความสุขความพึงพอใจ จะสามารถหาได้จากการเสพติด และกลายมาเป็นพฤติกรรมประจำตัวบุคคลไปในท้ายที่สุด

นอกจากนี้ ยังหมายรวมถึง การเรียนรู้พฤติกรรมการใช้ยาเสพติดจากสภาพแวดล้อมที่ตนอาศัยอยู่ หากมีการใช้ยาเสพติดอย่างมากมายในละแวกบ้านหรือในละแวกที่ตนใช้ชีวิตอยู่ร่วมด้วย จนเห็นว่าการใช้ยาเสพติดเป็นเรื่องที่สามารถเกิดขึ้นได้ หรือเห็นว่าการใช้ยาเสพติดแล้วได้รับการเสริมแรงทางด้านบวก เช่น ได้รับการยอมรับจากกลุ่มเพื่อน ได้รับคำชมเชยว่ากล้าหาญเก่งกาจสมชาย (แม้ว่าจะเป็นเรื่องหลอกลวงก็ตามที) หรือ การที่สามารถเลื่อนย้ายอารมณ์และความคิดที่ไม่พึงประสงค์ออกไปจากตนเองได้อย่างหมดจด ภายในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เหล่านี้ จะทำให้การเสพติด และการติดยาจะกลายมาเป็นพฤติกรรมประจำตัวบุคคลมากขึ้น

ลักษณะดังกล่าวนี้เป็นการเรียนรู้แบบค่อยเป็นค่อยไป และฝังรากในความคิดนับตั้งแต่เด็กจนกระทั่งโต และเริ่มเข้าไปใช้ยาเสพติดต่อไป ทั้งนี้ หลายคนอาจจะเถียงว่าทำไมหลาย ๆ ครอบครัวที่มีการดูว่ากล่าว ในช่วงขณะที่ลูกหลานใช้ยาเสพติด น่าจะเป็นการลงโทษ มากกว่าการเสริมแรง

ทั้งนี้ เป็นเพราะว่าปัจจัยการลงโทษดังกล่าวไม่มีผลต่อระดับการเกิด / ลดพฤติกรรม (หมายถึงพ่อแม่ไม่มีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมได้ดีเท่ากับกลุ่มเพื่อน) ประกอบกับการลงโทษที่เกิดขึ้นเกิดจะเกิดขึ้น หลังจากการมีพฤติกรรมการใช้ยาเสพติดมาเป็นระยะเวลายาวนาน (สังเกตว่าคนในครอบครัวจะรู้ว่าลูกหลานของตนเอง เข้าไปใช้ยาเสพติดก็ต่อเมื่อ เขาเหล่านั้นใช้ยาเสพติดมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว หรือว่าใช้จนถึงระดับติดแล้ว หรือมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางลบเกิดขึ้นแล้ว)

สรุปได้ว่าแนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจมีความสำคัญต่อการเรียนรู้แบบลงมือกระทำนี้ อยู่ที่การสิ้นสุดทางพฤติกรรม (Extinction) ซึ่งหมายถึง การไม่มีเงื่อนไขทางพฤติกรรมนั้นๆ อีกต่อไป เช่น หนูที่รับอาหารจากการกดคันมาเรื่อยๆ จนวันหนึ่งได้ให้อาหารตามปกติตามช่วงเวลา หนูจะลืมวิธีการกดคันและไม่สนใจการกดคันอีกต่อไป แต่หากเกิดเงื่อนไขขึ้นอีก คือ มีการไม่ให้อาหารตามปกติ หนูจะยังคงคิดถึงการกดคันและจะกดคันเพื่อให้ได้รับอาหารอีกครั้ง ซึ่งเรียกว่า การฟื้นคืนของพฤติกรรม (Recovery) ในกรณีผู้ติดยาเสพติดที่ต้องการเลิก เมื่อหยุดใช้ยาเสพติดเพื่อให้ร่างกายจะลืมพฤติกรรมติดยาเสพติด (Extinction) แต่พวกเขายังคงต้องใช้ชีวิตในลักษณะเดิมภายใต้กลไกเงื่อนไขเดิม ก็อาจทำให้พฤติกรรมติดยาเสพติดนั้นกลับคืนมาได้เช่นเดียวกัน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ได้กล่าวถึงสภาพปัญหาเสพติด ว่าประเทศไทยประสบกับปัญหาเสพติดทั้งในด้านการเป็นพื้นที่ผลิต การเป็นพื้นที่การค้า การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด และการเป็นทางผ่านยาเสพติด โดยมีตัวยาหลักที่ประสบปัญหาคือ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี และสารเสพติดประเภทวัตถุออกฤทธิ์บางชนิดคือ

1. การเป็นพื้นที่ผลิต เนื่องจากประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งเป็นแหล่งผลิตยาเสพติดที่สำคัญของโลกแห่งหนึ่งจึงทำให้ไทยมีส่วนในการผลิตยาเสพติดประเภทฝิ่นและเฮโรอีน ซึ่งผลิตมากในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ นอกจากนั้นแล้ว ในปัจจุบันยังมีการผลิตยาบ้าในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำด้วย ยาเสพติดที่มีการผลิตในประเทศไทยอีกชนิดหนึ่งคือ กัญชา ซึ่งมีมากในภาคอีสาน อย่างไรก็ตาม การเป็นแหล่งผลิตของประเทศไทยนั้นปัจจุบันได้ลดปริมาณลงอย่างมาก

2. การเป็นพื้นที่การค้า ประเทศไทยมีการค้ายาเสพติดที่สำคัญ 3 ชนิด คือ การค้าเฮโรอีน การค้ากัญชา การค้ายาบ้า โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดแต่ละชนิด

1. การค้าเฮโรอีน กระจายอยู่บริเวณพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย บริเวณที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำพื้นที่กรุงเทพมหานคร ภาคใต้และชายงานต่างประเทศซึ่งเชื่อมโยงกับชายงานภายในประเทศ รวมทั้งชนกลุ่มน้อยในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ในปัจจุบันเครือข่ายการค้าเฮโรอีนจะถูกลำเลียงไปยังต่างประเทศแต่บางส่วนจำหน่ายในตลาดภายในประเทศไทย โดยถูกเจ้าหน้าที่จับกุมและทำลายลงได้หลายเครือข่าย บางกลุ่มหยุดดำเนินการ บางกลุ่มไปค้ายาบ้าแทน

2. การค้ากัญชา อยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร ภาคใต้พื้นที่ดำเนินการส่วนใหญ่อยู่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กัญชาที่รวบรวมได้จะส่งออกไปทางต่างประเทศเป็นหลัก ปัจจุบันกล่าวได้ว่าการค้ากัญชาลดน้อยลงมาก กลุ่มผู้ค้าจะไปดำเนินการในประเทศเพื่อนบ้าน การค้าในประเทศส่วนใหญ่เพื่อใช้เสพภายในประเทศ

3. การค้ายาบ้า ยาบ้าได้มีการแพร่กระจายอยู่ในทุกภูมิภาค ผู้ค้ากระจายอยู่ในพื้นที่ต่างๆ ตั้งแต่ระดับรายใหญ่ ระดับกลาง และระดับย่อยในพื้นที่แพร่ระบาด เครือข่ายการค้ายาบ้าไม่มีการจัดองค์กรที่ชัดเจน เหมือนกับเฮโรอีนและกัญชา แม้แต่นักค้ารายย่อยบางครั้งก็สามารถจัดหาเสพติดจากพื้นที่ผลิตบริเวณสามเหลี่ยมทองคำครั้งละเป็นปริมาณมากได้

3. การเป็นพื้นที่แพร่ระบาด ยาเสพติดที่แพร่ระบาดในประเทศไทย ประกอบด้วย ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน ยาอี และวัตถุที่ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทบางชนิด เช่นจำพวกยานอนหลับ อย่างไรก็ตามกล่าวสำหรับการแพร่ระบาดแล้วตัวยาหลักคือ ฝิ่น เฮโรอีน กัญชา ยาบ้า สารระเหย โคเคน เอ็กซ์ตาซี ยาเค โดยฝิ่นและเฮโรอีนเคยเป็นยาเสพติดที่แพร่ระบาดรุนแรงในอดีต แต่ปัจจุบันลดระดับลง ฝิ่นยังมีแพร่ระบาดเฉพาะกลุ่มชาวเขา เฮโรอีนแพร่ระบาดในกลุ่มเสพเดิม ตัวยาที่แพร่ระบาดมาก และมี

ปัญหาในระดับรุนแรง คือ ยาบ้า ซึ่งแพร่กระจายเป็นวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มเยาวชน ผู้ใช้ในสถานบันเทิงและกลุ่มวัยรุ่นที่ฐานะดี ส่วนสารระเหยจะแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กนอกสถานศึกษา ส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. การเป็นทางผ่านยาเสพติด การที่ประเทศไทยมีส่วนที่ติดกับสามเหลี่ยมทองคำ และการคมนาคมภายในประเทศมีความสะดวก โดยเฉพาะการขนส่งทางบกและทางอากาศ จึงมีการลักลอบลำเลียงยาเสพติด ทั้งที่ภายในประเทศและไปต่างประเทศ โดยเฉพาะการลักลอบลำเลียงเฮโรอีนไปต่างประเทศ เช่น อเมริกา ออสเตรเลีย และยุโรป นอกจากนั้นแล้วยังมีการลักลอบลำเลียงกัญชา จากทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือมายังกรุงเทพฯ ส่งไปต่างประเทศ โดยทางเรือหรือส่งลงทางใต้ไปยังมาเลเซีย และต่อไปยังประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ญี่ปุ่น อเมริกา และประเทศในยุโรปบางประเทศ

กิตติชัย เหลืองกำจร กล่าวถึงความรุนแรงและซับซ้อนยาเสพติดไว้ว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและซับซ้อนขึ้นในแง่ของอุปทาน ได้มีการพัฒนาตัวยาเสพติด ให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ตลอดเวลาที่มีการพัฒนาการผลิต การกระจาย และการค้าหลากหลายรูปแบบให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแยบยล ขณะที่ในด้านอุปสงค์ปัญหาทางเศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อภาวะจิตใจของปัจเจกและครอบครัวมีผลต่อสถาบัน ชุมชน โรงเรียน วัด ฯลฯ ทำให้เกิดเป็นเงื่อนไขให้มีผู้อยากใช้ยาเสพติดมากขึ้น ปัญหายาเสพติดจึงเกิดผลกระทบทางด้านลบจึงเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ไม่ผลกระทบในระดับครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งประเทศชาติจะต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์สูญเสียเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงมีความสำคัญและจำเป็น การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผล จำเป็นต้องคำนึงถึงความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหานั้นด้วย เพื่อให้การแก้ไขปัญหานั้นประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงไม่ใช่เพียงแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่นานปัญหาที่โผล่ขึ้นมาใหม่ แนวทางสำหรับการแก้ไขปัญหายาเสพติด แบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับนโยบายระดับชาติ และแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน”¹⁰

⁹สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, “สภาพปัญหายาเสพติดในประเทศไทย”, 4 ธันวาคม 2547,

< <http://www.oncb.go.th/document/p-problem.html> > (12 April 2007).

¹⁰กิตติชัย เหลืองกำจร, แนวทาง / คู่มือการแก้ไขปัญหายาเสพติด, (เชียงใหม่ : สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคเหนือ, 2543), หน้า 179.

พระมหาดรณงค์ กนฺตลีโล (อุนคำ) กล่าวถึงปัญหาอันเกิดจากยาเสพติดว่า ปัญหายาเสพติด เป็นปัญหาในระดับชาติที่คนไทยทุกคน จะต้องร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจัง จะปิดความรับผิดชอบฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งดำเนินการแก้ไข โดยลำพังคงไม่สำเร็จ ดังนั้นทุกคนต้องปลูกจิตสำนึกร่วมกันแก้ปัญหา เพื่อส่วนรวม คือ

1. จิตสำนึกของผู้เสพ ผู้เสพจะต้องปลูกจิตสำนึกที่ถึงงาม มีปัญหายังคิด ให้มองเห็นโทษภัย ของยาเสพติด สร้างพลังจิตให้เข้มแข็งไม่หลงติดหลงเสพมันอีกต่อไป ต้องมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าผู้ เสพเป็นส่วนหนึ่งของสังคม หากก่อปัญหาอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะส่งผลกระทบต่อสังคมส่วนรวม และผู้เสพ เองก็จะได้รับผลกระทบนั้นด้วย

2. จิตสำนึกของผู้ผลิต ผู้ขาย และผู้ร่วมขบวนการจะต้องมีจิตสำนึกที่ถึงงาม ทำไมจึงผลิต และค้าขายยาเสพติดเพื่อทำลายคนไทยด้วยกัน ต้องมีจิตสำนึกรักชาติ ร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม ถูกต้อง เพื่อพัฒนาชาติไทยให้ทัดเทียมกับอารยะประเทศ นอกจากนี้ ต้องมีจิตสำนึกกตัญญูรู้คุณแผ่นดิน คนไทยที่บรรพบุรุษของไทยได้ชำระรักษาไว้ด้วยเลือดเนื้อและชีวิต แม้แต่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระราชินีของไทย ทรงตราครุฑพระราชกรณียกิจมากมาย โดยเฉพาะ โครงการพระราชดำริส่งเสริมอาชีพ เพื่อให้พสกนิกรมีอาชีพสุจริต เลิกการปลูกฝิ่นขาย การมี มนุษยธรรมเป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องใส่ใจ เพราะมีความเป็นห่วงว่ายาเสพติด จะทำลายเพื่อนมนุษย์ ด้วยกันเอง โดยสละความโลภและความเห็นแก่ตัว เพราะอาชีพการผลิต การค้ายาเสพติดที่คน โลกอยากได้มากและเห็นแก่ตัว คิดว่าทำเงินได้เป็นกอบเป็นกำนั้นเป็นอาชีพที่ไม่ถาวร ไม่แน่ว่าจะมี โอกาสใช้เงินที่ได้จากการขายยาเสพติดหรือไม่ เพราะอาจถูกจับกุม ถูกยึดทรัพย์สิน หรือถูกวิสามัญ ฆาตกรรมเสียก่อน

3. จิตสำนึกของประชาชนทั่วไป ในการให้ความร่วมมือป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ช่วยกันรณรงค์ต่อต้านการผลิต การขาย การเสพยาเสพติดอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

4. จิตสำนึกของภาครัฐ รัฐจะต้องดำเนินการปราบปรามและกวาดล้างต้นตอ หรือตัวการใหญ่ ของขบวนการผลิตการค้ายาเสพติดให้ได้ การมุ่งกวาดล้างเฉพาะกลุ่มผู้ค้าระดับปลายแถว ไม่มุ่งขจัด กวาดล้างแหล่งผลิตและปราบปรามกลุ่มตัวการใหญ่ หรือผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับขบวนการค้า ยาเสพติด ก็ไม่ต่างอะไรกับการตัดทอนกิ่งก้านของต้นไม้ แต่ไม่ได้ถอนรากถอนโคน ไม่ซ้ำต้น ไม้จะ งอกกิ่งก้านสาขาขึ้นใหม่

ปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาที่เรื้อรังมานาน หากจะแก้ไขให้หมดไปจากสังคมไทยในเวลานี้ ต้องอาศัยความร่วมมือของคนไทยทุกคน การที่จะทำให้อันตรายจากยาเสพติดหมดไปจากสังคมไทยนั้น มีวิธีแก้ 2 แนวทาง คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหายาที่ต้นเหตุ การป้องกันในเชิงรูปธรรมอาจ ดำเนินการโดยจัดการวางมาตรการป้องกันต่าง ๆ การรณรงค์ส่งเสริมกิจกรรมป้องกัน และต่อต้าน

ยาเสพติด การให้วิชาการความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับยาเสพติด ส่งเสริมการอบรมคุณธรรมจริยธรรมแก่ประชาชน ปัจจุบันภาครัฐบาลมีนโยบายให้ทุกจังหวัดประกาศตนเป็นจังหวัดเข้มแข็งเพื่อต่อสู้เอาชนะยาเสพติด โครงการ To Be Number One (เป็นคนหนึ่งที่ไม่พึ่งยาเสพติด) ซึ่งทรงริเริ่มโดยพลตำรวจเอกมหินดูปลรัตนราชภรณ์ สิริวัฒนาพรรณวดี เป็นโครงการเพื่อรวมพลังมวลชนเป็นหนึ่งเดียวพิชิตปัญหาเสพติด ทำให้สังคมไทยมีเกราะภูมิคุ้มกันที่แข็งแกร่งมากยิ่งขึ้น การดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดดังกล่าว ต้องร่วมมือกันทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน นักวิชาการ และพระสงฆ์อย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในส่วนปัจเจกบุคคล ต้องมีจิตสำนึกป้องกันปัญหาเสพติด โดยยึดหลักสังวรปธานคือ พยายามควบคุมหักห้ามจิตใจไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และยึดหลักโอวาทปาฏิโมกข์ คือ การไม่ทำบาปทั้งปวง ไม่ผลิต ไม่ขาย ไม่เสพยา ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ให้มีหิริและโอตตปละ คือ ให้รู้สึกละอายชั่วกลัวบาป และปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันตัวเองมากขึ้น ต้องพยายามทำหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามสถานะ เพื่อลดช่องว่างปัญหาเสพติดดังนี้

1. เมื่ออยู่ที่บ้านในฐานะเป็นลูก ต้องเชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ มีความกตัญญูรู้คุณท่าน ไม่ควรใช้ร่างกายที่พ่อแม่เลี้ยงดูทะนุถนอมมาตั้งแต่เล็กจนโต ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เช่น ทดลองเสพ ทดลองขนยาหรือทดลองค้ายา เป็นต้น

2. เมื่ออยู่ที่โรงเรียน หรือมหาวิทยาลัย ก็อยู่ในสถานะนักเรียน นักศึกษา ต้องทำหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้อง กล่าวคือ ต้องศึกษาเล่าเรียนเป็นหลัก ไม่แสดงตนเป็นนักเลง หรือนักขาย นักเสพยาเสพติด

3. เมื่ออยู่ในกลุ่มเพื่อนฝูง ก็อยู่ในสถานะเพื่อน ต้องทำหน้าที่ของเพื่อนที่ดีต่อกันอยู่เสมอ ไม่ชักชวนกันมั่วสุมเสพยาเสพติด

4. เมื่อผู้เป็นพ่อแม่อยู่ที่บ้าน มีสถานะเป็นพ่อแม่ ต้องทำหน้าที่ของพ่อแม่ให้ถูกต้องอย่างสมบูรณ์ อบรมสั่งสอนลูกให้ตั้งอยู่ในความดี ให้ความรักความอบอุ่น สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ลูกๆ จะได้ไม่ไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด และสิ่งที่สำคัญที่สุดคือ ต้องกระทำตัวเป็นตัวอย่างที่ดีให้ลูกได้เห็น เป็นแบบอย่างที่ดีกับลูกของตนเอง

5. เมื่ออยู่โรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยก็อยู่ในสถานะครูอาจารย์ ต้องทำหน้าที่ของครูอาจารย์ให้ถูกต้องสมบูรณ์ มีจิตวิญญาณ มีความรักความปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ดูแลตัวเอง สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ลูกศิษย์จะได้ไม่มีปัญหาและห่างไกลยาเสพติด แม้จะอยู่ในสถานะใดของสังคม คนไทยทุกคนต้องทำหน้าที่เป็นพลเมืองดี ปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด เป็นศาสนิกชนของศาสนาต้องทำหน้าที่ศาสนิกชนที่ดี และปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนา เพื่อลดช่องว่างปัญหาเสพติด สิ่งเหล่านี้

เป็นแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ตามหลักทศก หรือหลักสังคมสัมพันธ์ของพระพุทธเจ้า โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ และเป็นการแก้ไขปัญหายาแบบยั่งยืน¹¹

สถานการณ์ปัญหายาเสพติดของประเทศไทยมีความเรื้อรัง มีการเปลี่ยนแปลง และมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านของอุปทาน คือ กระบวนการผลิต การลำเลียง การกระจายตัวยาและ ในด้านของอุปสงค์ที่มีผู้เสพยาใหม่ ผู้เสพยาเก่าเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น มีการกระจายไปในหลายกลุ่มอายุและอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนและผู้ใช้แรงงาน ทั้งในชนบทและเขตเมือง ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม โดยทำให้ปัจเจกบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่มีปัญหาการดำรงชีวิตอยู่แล้วทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น มีความเชื่อมโยงที่เป็นปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ โรคเอดส์ อาชญากรรมวัฒนธรรม จริยธรรม และศีลธรรมของคนในชาติ

กระทบของยาเสพติดในประเทศไทยมีความเรื้อรัง มีการเปลี่ยนแปลง และมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านของอุปทาน คือ กระบวนการผลิต การลำเลียง การกระจายตัวยา และ ในด้านของอุปสงค์ที่มีผู้เสพยาใหม่ ผู้เสพยาเก่าเรื้อรังเพิ่มมากขึ้น มีการกระจายไปในหลายกลุ่มอายุและอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนและผู้ใช้แรงงาน ทั้งในชนบทและเขตเมือง ส่งผลกระทบต่อทุกภาคส่วนของสังคม โดยทำให้ปัจเจกบุคคล ครอบครัวและชุมชนที่มีปัญหาการดำรงชีวิตอยู่แล้วทวีความรุนแรงเพิ่มขึ้น มีความเชื่อมโยงที่เป็นปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ โรคเอดส์ อาชญากรรมวัฒนธรรม จริยธรรม และศีลธรรมของคนในชาติ ส่วนด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ผ่านมา ได้มีความพยายามจากทุกภาคส่วนของสังคมและจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งในแง่ของการใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าปราบปราม จับกุม ทำลายแหล่งต้นตอของการผลิต แหล่งขนส่งลำเลียง ผู้ขายรายใหญ่ รายย่อยที่เครือข่ายกว้างขวางแทรกซึมไปสู่ผู้บริโภคและกลุ่มเสี่ยงโดยตรง หรือเรียกว่า เป็นการจัดการกับอุปทานของยาเสพติด มีความพยายามในการติดตามพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงสารเสพติดประเภทต่างๆ และในส่วนของอุปสงค์ได้มีโครงการบำบัดผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหลายรูปแบบ มีการป้องกันกลุ่มเสี่ยงหลายโครงการ มีความพยายามใช้พลังแผ่นดินด้วยการรณรงค์ให้สังคมช่วยกันแก้ไขปัญหายาเสพติด แต่กระนั้นก็ตามปัญหายาเสพติดกลับไม่ได้ลดลง¹²

¹¹พระมหาณรงค์ กนต์สีโล (อุ้นคำ), รวมพลังแผ่นดิน ขจัดสิ้นยาเสพติด, (เชียงใหม่ : อนุพงษ์การพิมพ์, 2546), หน้า 21-30.

¹²สิทธิณัฐ ประพุทธนิตินสาร, ไร่ไฟพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย และจันทร์ศิริ วาทหงส์, การถอดบทเรียนความสำเร็จของชุมชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแบบครบวงจรและยั่งยืน, (เชียงใหม่ : ศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547), หน้า 1.

การแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตที่ผ่านมาได้มีความพยายามจากทุกภาคส่วนของสังคมและจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ทั้งในแง่ของการใช้มาตรการทางกฎหมายเข้าปราบปราม จับกุม ทำลายแหล่งต้นตอของการผลิต แหล่งขนส่งลำเลียง ผู้ขายรายใหญ่ รายย่อยที่เครือข่ายกว้างขวาง แทรกซึมไปสู่ผู้บริโภคและกลุ่มเสี่ยง โดยตรง หรือเรียกว่า เป็นการจัดการกับอุปทานของยาเสพติด มีความพยายามในการติดตามพัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงสารเสพติดประเภทต่างๆ และในส่วนของผู้บริโภคได้มีโครงการบำบัดผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติดในหลายรูปแบบ มีการป้องกันกลุ่มเสี่ยงหลายโครงการ มีความพยายามใช้พลังแผ่นดินด้วยการรณรงค์ให้สังคมช่วยกันแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต แต่กระนั้นก็ตามปัญหาสุขภาพจิตกลับไม่ได้ลดลง¹³

สรุปได้ว่า ผู้ป่วยที่ติดยาเสพติด เป็นผู้ป่วยที่เจ็บป่วยทางจิต โดยเกิดจากความกดดันจากสถานการณ์ทางสังคมต่างๆ เช่น ความยากจน ครอบครัวแตกแยก เครียด หรือความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ความอยากรู้ อยากลอง ตามเพื่อน ทำให้ติดยาเสพติด และเมื่อเสพยาเสพติดเข้าไปบ่อย ๆ จะทำให้คิด และคิดว่า เมื่อมีการเสพยาเสพติด จะทำให้ตนเองหายเครียดได้ และรู้สึกดีขึ้น จนทำให้มีความผิดปกติ ทางร่างกาย โดยเฉพาะการทำงานในระบบประสาทส่วนกลาง จะหลั่งสารสื่อประสาทเรียกว่า โดปามีน ออกมามากเกินไปหรือน้อยเกินไปในสมองบริเวณใด บริเวณหนึ่ง มีผลทำให้เกิดอาการทางจิต และส่งผลทำให้เกิดการแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมออกมา

2.5 บทบาทและหน้าที่ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอ เรียกโดยย่อว่า ศตส.อ/กิ่ง อ. และตามด้วยชื่ออำเภอ/กิ่งอำเภอ เป็นศูนย์กลางการปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่อำเภอหรือกิ่งอำเภอ จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 31/2546 เรื่องจัดตั้งศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่างๆ ตั้ง ณ วันที่ 28 มกราคม 2546¹⁴ มีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอเป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด มีอำนาจหน้าที่หลักใน 3 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด เช่น จัดให้มีข้อมูล ผู้เสพ ผู้ติดยา ผู้ค้ายาเสพติดทุกคนในพื้นที่ รายชื่อหมู่บ้านและชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด รวมทั้งการสำรวจและติดตามข้อมูล ความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ปัญหาสุขภาพจิตในพื้นที่รับผิดชอบ ตลอดจนบูรณาการ

¹³เรื่องเดียวกัน.

¹⁴พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, “คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 31/2546 เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดระดับต่าง ๆ”, (กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี), (อัดสำเนา).

ตามแผนปฏิบัติการ แผนงาน ตามที่ ศตส.จ.กำหนด โดยร่วมกับส่วนราชการ หน่วยงานภาคเอกชน หรือองค์กรภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด เช่น จัดชุดปราบปรามยาเสพติด กวดขัน ปราบปราม และ กวาดล้างผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่รับผิดชอบ และประสาน ศตส.จ. ในการสนับสนุนชุดปฏิบัติการ ปราบปรามยาเสพติดเพื่อปฏิบัติการในภารกิจที่เกินขีดความสามารถจัดชุดสืบสวน ตรวจสอบ ข้อเท็จจริงหรือคำร้องเรียนของประชาชนและให้มีผลปฏิบัติอย่างรวดเร็ว

3. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ เช่น จัดชุดปฏิบัติการสนับสนุนการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ และผู้ติดยาเสพติดในชุมชน จัดให้มีกิจกรรมด้านการพัฒนารองรับผู้เสพ และผู้ติดยาเสพติดที่ละเลิกพฤติกรรม มิให้หวนกลับมามีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอีก

ในการดำเนินการตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาลด้านยาเสพติดจำเป็นต้องให้ทุก ภาคส่วนในสังคมผนึกกำลังร่วมกันให้เป็นพลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว ซึ่งพลัง แผ่นดินที่กล่าวถึงก็คือ อาสาสมัครป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มาจากราษฎรในพื้นที่ ซึ่ง เห็นความสำคัญของปัญหายาเสพติดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญซึ่งจะมากกระทบต่อวิถีการดำเนินชีวิตของ คนในชุมชน ครอบครัวและสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะร่วมดำเนินกิจกรรมการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน จนกระทั่งปัญหายาเสพติดหมดไปจากชุมชน เป็นผู้ประสานพลัง แผ่นดินในชุมชน ทำหน้าที่ประสานงานทุกฝ่ายให้ร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และ ทำการต่อสู้เพื่อเอาชนะปัญหายาเสพติด ในหมู่บ้าน / ชุมชน นำนโยบายของภาครัฐมาสู่การปฏิบัติ เพื่อให้ยาเสพติดนั้นหมดไป หรือเบาบางลง รวมทั้งมีระบบเฝ้าระวังไม่ให้ ยาเสพติดหวนกลับมา อีก ในด้านหน้าที่ภารกิจของผู้ประสานพลังแผ่นดินนั้น ได้มีบทบาทหน้าที่ตามนโยบายของรัฐซึ่ง สอดคล้องกับบุคคลหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้

วิชัย มั่นชา ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้ประสานพลังแผ่นดินไว้ 5 ประการคือ “การ ป้องกัน กลุ่มนักเรียน นักศึกษา และเยาวชน ไม่ให้มีโอกาสใช้ยาเสพติด การติดตามดูแลผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด การติดตามผู้ผ่านการอบรม โครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน การข่าวที่เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติด และการดำเนินงานหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด”¹⁵

ทักษิณ ชินวัตร ได้กำหนดแนวทางในการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยการปลุกพลัง แผ่นดินไว้ว่า “จะต้องกระตุ้นและปลุกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด ที่จะมีต่อประเทศชาติ และบังเกิดความมุ่งมั่น ที่จะ ร่วมกันแก้ไขปัญหา โดยตระหนักว่า การที่จะเอาชนะยาเสพติดได้ ไม่ใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคล

¹⁵วิชัย มั่นชา, คู่มืออบรมแกนนำผู้ประสานพลังแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่, (เชียงใหม่ : ศูนย์ ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด, 2547), หน้า 82.

หนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนในสังคม จะต้องร่วมมือกันกำลังเป็นพลังของแผ่นดินเข้าต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยใช้มาตรการการป้องกัน การปราบปราม รวมทั้งการดูแลและสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก เยาวชนและกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมคุณธรรมให้แก่สถาบันต่างๆ ทางสังคม โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างมาตรการการป้องกันและความมั่นคงให้แก่หมู่บ้านตามแนวชายแดน”¹⁶

ประมวล รุจนเสรี กล่าวเรื่องพลังแผ่นดินกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดว่า “การแก้ไขปัญหายาเสพติดไม่สามารถใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่เพียงอย่างเดียวได้ต้องอาศัยพลังแผ่นดินมาช่วยกัน ใช้พลังของคนไทยทั้งประเทศเข้ามาร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรสมอง ความคิดของคนในชุมชน ร่วมมือกันแก้ไขปัญหายาโดยการสร้างปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคม ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ต้องมีการ Re x-ray พื้นที่ เพื่อเป็นผู้นำให้ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เลิกค้า เลิกเสพยาเสพติด นอกจากนี้ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องเป็นผู้หาข้อมูลในพื้นที่และนำมาคิดหาวิธีแก้ไข และใช้มาตรการการป้องกันไม่ให้หันกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกจนทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหมู่บ้านสีขาวซึ่งปลอดจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน”¹⁷

วัฒนธรรมเป็นวิถีการดำเนินชีวิตของคน ถ้าเราสามารถสร้างวัฒนธรรมองค์กรให้คนส่วนใหญ่หรือแทบทุกคนในองค์กรตั้งใจทำงาน เริ่มงานตรงเวลา ทุ่มหาความรู้ความสามารถทำงานให้เสร็จไว้วางใจกัน ทุกคนรู้บทบาทของตนทำหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย มีความรับผิดชอบในผลสำเร็จของงาน สอดคล้องตามจังหวะเวลาอย่างกลมกลืน ให้การยอมรับซึ่งกันและกัน มีบรรยากาศขององค์กรที่เปิดเผย ไม่มีการเล่นการเมืองในองค์กร ปราศจากการแบ่งพรรคแบ่งพวก ยอมรับความสามารถของกันและกัน ให้การสนับสนุนงานกัน ยึดหลักการหนึ่งคนเพื่อทุกคน และทุกคนเพื่อแต่ละคน มีความจงรักภักดีต่อองค์กร มุ่งทำงานให้เป็นเลิศเพื่อความอยู่รอดและความเจริญรุ่งเรืองขององค์กร ก็จะส่งผลถึงความมั่นคงและเจริญก้าวหน้าของทุกคน ทำให้บรรยากาศขององค์กรเอื้ออำนวยให้การประสานงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

¹⁶พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม, 2544), หน้า 33.

¹⁷ประมวล รุจนเสรี, การประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด, (กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2546), หน้า 7.

คุณสมบัติของอาสาสมัครต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

การทำงานจะมีประสิทธิภาพ เมื่ออาสาสมัครมีคุณสมบัติเหมาะสม ผู้ซึ่งจะประสานงานได้ดี จะต้องมิจิตสำนึกรับผิดชอบในหน้าที่ดี รับผิดชอบต่อตน ทั้งในฐานะของผู้นำและผู้ตาม มีใจกว้าง เปิดรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพมติของที่ประชุม ไม่เป็นผู้สร้างปัญหาแต่เป็นนักแก้ปัญหา เป็นผู้ตรงต่อเวลา มีการสื่อสารที่ดี และยึดมั่นในคำสัญญา ลักษณะประจำตัวของบุคคลซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นผู้ประสานงานที่ดีมีดังนี้

1. มีความรักในงานที่ได้รับมอบหมาย
2. มีความมุ่งมั่นที่จะทำหน้าที่ให้ประสบความสำเร็จ
3. มีความรับผิดชอบติดตามงาน
4. มีความรอบคอบในการติดต่อประสานงาน
5. มีภาวะผู้นำในงานที่ทำ
6. มีการวางตนดีในการสานสัมพันธ์
7. มิจิตใจกว้างยอมรับพิจารณาความเห็นที่แตกต่าง
8. มีทักษะในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจอันดี
9. มีความน่าเชื่อถือไว้วางใจ
10. มีความสามารถในการบริหารความขัดแย้ง
11. มีความยึดมั่นในคำสัญญา
12. มีความตรงต่อเวลา

ความชำนาญจัดเจนในการทำงานของอาสาสมัคร

นอกจากมีคุณสมบัติเป็นอาสาสมัครที่ดีแล้ว จะต้องหมั่นฝึกฝนตนเอง เพื่อเพิ่มทักษะที่จำเป็นในการประสานงานดังนี้

1. ทักษะในการคิดวางแผนดำเนินการตามขั้นตอน
2. ทักษะในการปฏิบัติตามบทบาทที่เหมาะสมแก่หน้าที่
3. ทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ต่อผู้เกี่ยวข้อง ทักษะในการฟังและตีความข้อมูล
4. ทักษะในการสื่อสารด้วยการพูดและการเขียน
5. ทักษะในการพิจารณาความขัดแย้งและวิธีการแก้ไข
6. ทักษะในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า¹⁸

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 16.

2.4.1 การประเมินผลการทำงาน

การทำงานเป็นหน้าที่ทางการบริหารอย่างหนึ่ง การที่จะรู้ถึงผลการบริหารจะต้องมีการประเมินว่าการทำงานบรรลุผลอย่างไร สิ่งใดเป็นข้อดีที่ควรจะรักษาไว้ มีสิ่งใดที่ยังเป็นส่วนบกพร่องไม่เหมาะสม การประเมินผลการทำงานมีผลสำคัญต่อการปรับปรุงงาน เพื่อเป็นแนวทางป้องกันปัญหาการทำงานที่อาจเกิดซ้ำขึ้นอีก

ผู้รับผิดชอบในผลสำเร็จของงานจะเป็นผู้ประเมินผลการทำงาน ส่วนบุคคลผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ก็อาจจะให้ข้อวิจารณ์การทำงานว่ามีจุดแข็งจุดอ่อนอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการประเมินผลการทำงาน ควรจะมุ่งช่วยให้ผู้ทำงานและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ ทั้งกลยุทธ์และสภาพพื้นที่ที่เข้าไปปฏิบัติงาน เพื่อปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในครั้งต่อไป

โดยทั่วไปการประเมินผลการปฏิบัติงาน ไม่มีการกำหนดมาตรฐานของการทำงานไว้ จึงต้องอาศัยวัตถุประสงค์และเป้าหมายในการทำงานในการที่จะใช้เป็นข้อเปรียบเทียบ โดยที่พิจารณาผลของการทำงานว่าบรรลุวัตถุประสงค์ตรงตามเป้าหมายหรือไม่ มีสิ่งใดที่เบี่ยงเบนไปจากวัตถุประสงค์ ทั้งนี้โดยการนำผลของการทำงานมาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และพิจารณาว่ามีความแตกต่างมากน้อยเพียงใด เพื่อหาทางดำเนินการแก้ไขต่อไป¹⁹

ข้อพิจารณาในการประเมินผลทำงาน

วัตถุประสงค์ของการทำงาน จะเป็นสิ่งที่ใช้เทียบเคียงกับผลของการทำงาน เพราะไม่มีมาตรฐานใดกำหนดไว้ในการทำงานแต่ละกรณีอันอาจนำมาใช้เทียบเคียงได้

การทำงานแต่ละกรณี จึงต้องพิจารณาจากองค์ประกอบของการทำงาน คือ

1. ความร่วมมือ พิจารณาว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ให้ความร่วมมือมากน้อยเพียงใด
2. เวลาพิจารณาว่าการประสานงานเป็นไปตามจังหวะเวลาที่กำหนดไว้ในจังหวะ แผนการปฏิบัติงานหรือไม่
3. ความสอดคล้องพิจารณาว่ากิจกรรมต่างๆ ได้มีนโยบายการปฏิบัติให้มีความสอดคล้องกันอย่างไร ระบบการสื่อสาร พิจารณาว่ามีการสื่อสารเป็นชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน ในระหว่างผู้ทำงานทำกันมากน้อยอย่างไร
4. ระบบการสื่อสารพิจารณาว่ามีการสื่อสารที่ชัดเจนเป็นที่เข้าใจตรงกัน ในระหว่างผู้ทำงานประสานกันมากน้อยเพียงใด

¹⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 32.

5. อาสาสมัครพิจารณาว่าตัวอาสาสมัครได้รายงานถึงผลการปฏิบัติงานให้บังคับบัญชา ได้ทราบความเป็นไปของงานทันเหตุการณ์ และมีความถูกต้องชัดเจนมากน้อยเพียงใด ในการคัดเลือกอาสาสมัครมีคุณสมบัติเหมาะสมเพียงใด อาสาสมัครยึดมั่นในนโยบายและปฏิบัติตามนโยบายอย่างถูกต้องมากน้อยเพียงใด

6. ประสิทธิภาพพิจารณาว่าการทำงานทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

นอกจากนั้นก็ต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วนอีกว่า การทำงาน เป็นไปตามหลักการ และมีวิธีการทำงานเหมาะสมถูกต้องกับงานหรือไม่ ใช้วิธีการประสานงานถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ มีความไว้วางใจระหว่างกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติงานร่วมกัน รวมทั้งมีความจริงใจต่อกันและปฏิบัติตรงต่อเวลาที่นัดหมาย เพื่อให้สอดคล้องในจังหวะเวลาเดียวกันรวดเร็วทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่อย่างไร

เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการทำงานเกิดขึ้น ย่อมจะก่อความรู้สึกยุ่งยาก และความรู้สึกขัดเคืองให้แก่เราคน ส่วนมากจะตำหนิผู้ทำงาน รวมทั้งผู้มีส่วนสร้างความล้มเหลวในการทำงานว่าเป็นผู้ทำความเสียหาย โดยลืมนึกถึงความสำเร็จในการทำงานที่มีมาก่อนหน้านั้นโดยสิ้นเชิง นับว่าเป็นการกระทำที่ไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งคั้งนั้น การปฏิบัติต่อผู้ประสานงานด้วยการวิพากษ์วิจารณ์ จึงควรระมัดระวัง และไตร่ตรองให้ถี่ถ้วน โดยทั่วไปหลักและแนวทางในการทำงานมีดังต่อไปนี้

1. ต้องมีเทคนิค ต้องวางแผนการพูดก่อนพูด คิดว่าจะพูดอะไร อย่างไรพูดในขณะโกรธ คิดให้ดีกว่าเราต้องการจะบรรลุเป้าหมายอะไร ลำดับความคิด และเลือกใช้คำพูดอย่างระมัดระวัง เราอาจต้องเขียนถึงสิ่งที่คิดว่าจะพูดทบทวนถ้อยคำ เพื่อให้แน่ใจว่ามีความหมายถูกต้องอย่างที่ต้องการ

2. ต้องไม่เกิดการเสียน้ำ ทุกคนล้วนมีการปกป้องตนเอง และต้องการให้ยกย่องการที่จะกล่าวโจมตีหรือพูดให้คนเจ็บช้ำน้ำใจเป็นเรื่องง่าย แต่เป็นเรื่องทำลาย ไม่มีลักษณะสร้างสรรค์ จึงควรหลีกเลี่ยงการกล่าวหา ระมัดระวังการใช้ภาษาถ้อยคำ อย่ากล่าวโจมตี ควรจะใช้การแนะนำเกี่ยวกับงาน

3. ต้องให้ถูกกาลเทศะ การวิพากษ์วิจารณ์ต้องคำนึงถึงเวลาและสถานที่ ต้องให้ผู้รับการวิพากษ์วิจารณ์อยู่ในสภาวะแวดล้อมที่ยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์ได้ การพูดกันเป็นการส่วนตัวเมื่ออยู่สองต่อสองจะเป็นการเหมาะสม แต่อาจมีข้อยกเว้นบ้าง

4. ต้องมุ่งถึงการปรับปรุง ในการให้คำวิพากษ์วิจารณ์ต้องมุ่งสู่อนาคตเป็นหลัก อย่าย้ำความผิดพลาดในอดีต พูดแต่ในเรื่องที่จะทำให้ดีขึ้นและวิธีที่จะทำให้ดีขึ้น การย้ำถึงความผิดจะทำให้อีกฝ่ายเกิดการต่อต้าน และทำให้ไม่ได้อะไรเลย การพูดถึงวิธีการปรับปรุงแสดงว่าเราต้องการความช่วยเหลือเป็นผลให้อีกฝ่ายยอมรับการวิพากษ์วิจารณ์และทำให้งานรุดหน้า

5. ต้องให้การสื่อสารสองทาง การวิพากษ์วิจารณ์มักเป็นการสื่อสารทางเดียว โดยฝ่ายผู้ให้คำวิจารณ์ ในขณะที่ผู้รับการวิพากษ์วิจารณ์เป็นฝ่ายรับฟังอย่างท้อใจ จึงไม่เกิดผลอะไรในทางสร้างสรรค์

เราจึงต้องทำให้เกิดการสื่อสารสองทางด้วยการกระตุ้นให้เกิดการสนทนาแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นมากกว่า จะบรรยายอย่างเดียว เพื่อความพึงพอใจของเราฝ่ายเดียว

6. ต้องมีความยืดหยุ่น ผู้วิจารณ์ในเชิงทำลายจะมีความคิดติดแข็งงวด รู้ว่าตนเองต้องการจะพูดอะไรและต้องการจะบรรลุเป้าหมายจึงพูดออกมา เราควรจะบอกผู้ทำงานด้วยว่ามีสิ่งใดที่ผิดพลาดและแก้ไขได้อย่างไร

7. การมีน้ำใจช่วยเหลือ ในการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์แสดงถึงน้ำใจที่เปี่ยมไปด้วยความช่วยเหลือต่ออีกฝ่าย ด้วยการทำให้เขารู้ว่าเรามีเชื้อใจและเชื่อมั่นว่าเขาจะปรับปรุงได้ พร้อมทั้งให้คำมั่นสัญญาว่าจะช่วยเขา พูดและทำให้เห็นว่าเราอยู่ข้างเขา เมื่อเห็นเขาคงที่นั่งลำบาก อย่ามุ่งไปที่ความผิดของเขา แต่มุ่งไปที่วิธีการในการปรับปรุง ยกย่องในส่วนที่เขาทำได้ดี แสดงให้เห็นว่าท่านจะช่วยเหลือ โดยให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ด้วยการกระทำดังที่กล่าวมาดังกล่าวนี้ จะช่วยเพิ่มพูนความสัมพันธ์ที่กระชับแน่นแฟ้น เพิ่มความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อตัวเรา²⁰

ภาระงานของอาสาสมัคร

อาสาสมัคร ได้ปฏิบัติงานร่วมกับข้าราชการที่เกี่ยวข้องและมีภาระงานตามคำสั่งของ นายกรัฐมนตรีกล่าวคือ ร่วมในการบริหารจัดการ การดำเนินงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงาน และดูแลการปฏิบัติงานในระดับภาค จังหวัด อำเภอ และพื้นที่ปฏิบัติการเกิดเอกภาพ รวมทั้งมีการสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกันเช่น

1) ให้ร่วมกับศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดชายแดน ระดับภาค มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนและการเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน

2) ให้ร่วมกับศูนย์อำนวยความสะดวกระดับอำเภอมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการปราบปรามการค้ายาเสพติดระดับอำเภอ การแก้ไขปัญหาเสพติดที่มีลักษณะเชื่อมโยงคาบเกี่ยวกันหลายอำเภอ รวมทั้งการยุติปัญหาเสพติดในพื้นที่สำคัญๆ ให้ได้โดยเร็ว

3) ให้ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการข่าวยาเสพติดทั้งในส่วนกลางและระดับภาคเพื่อบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารสำหรับดำเนินการต่อกลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การอำนวยความสะดวกด้านข่าวกรองยาเสพติด การกำหนดมาตรการ และแนวทางในการปฏิบัติการสืบสวนปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งการสนับสนุนการปฏิบัติการ ในระดับพื้นที่ต่างๆ

²⁰เรื่องเดียวกัน, หน้า 36.

4) ให้ช่วยสนับสนุนศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) มีคณะอำนาจการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนส่วนราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย

6) ให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ศตส.อ. / กิ่งอ.) ทำหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาและการบำบัดผู้ป่วยกับยาเสพติด ร่วมกับหน่วยงานอาสาสมัครและองค์กรประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ โดยมีอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอแล้วแต่กรณีเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด²¹

การมองภาพรวมของการทำงาน

การทำงานเป็นหน้าที่ทางการจัดการที่สำคัญและจำเป็น ถ้าไม่มีการทำงานที่ดีก็ไมอาจทำให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่ต้องทำงานร่วมกันทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์บรรลุเป้าหมายในเวลาที่กำหนด การทำงานที่ดี จะต้องให้ผู้ที่ต้องทำงานร่วมกัน มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ตรงกัน รับผิดชอบต่อหน้าที่เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลมีคุณภาพ

การเลือกใช้วิธีการทำงาน จะต้องมีความระมัดระวังในการเลือกใช้ ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ รวมทั้งต้องพยายามขจัดอุปสรรคต่างๆ ให้ลดลงให้มากที่สุด และพยายามทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของงานให้ตรงกัน รวมถึงการให้นโยบาย และคำชี้แจงที่แจ่มชัด มีการวางแผนการปฏิบัติงาน ให้ทุกคนได้รับทราบของตนและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานตรงตามความคาดหวังซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบร่วมกัน จัดให้มีระบบงานเพื่อการควบคุมที่เหมาะสม มีการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน และบันทึกผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ปฏิบัติอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน สามารถทำงานได้สะดวก การเลือกวิธีการสื่อสารที่เหมาะสมก็นับเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้าใจกัน ร่วมมือกันอย่างสมานฉันท์ และประการสุดท้ายจะต้องส่งเสริมให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปฏิบัติงาน ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจ มีเป้าหมายและความมุ่งมั่นในความสำเร็จของงานตรงกัน ก็จะเกิดผลเป็นการประสานงานที่ดี ทำให้งานสำเร็จอย่างราบรื่น เป็นที่พอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

ข้อควรระวังเกี่ยวกับความร่วมมือที่อาจเกิดความเข้าใจผิดได้ เพราะแม้จะให้ความร่วมมือเพื่อการทำงานเพียงใดแต่หากมีการสื่อสารที่บกพร่องเกิดความเข้าใจไม่ตรงกันหรือไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ก็อาจเกิดผลเหมือนไม่ให้ความร่วมมือได้

²¹พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร, ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด, อ่างแล้ว, หน้า 22.

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กานต์ ไทยาภิรมย์ วิจัยเรื่อง “การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามung” ผลการศึกษาพบว่า 1) โครงสร้างการทำงานของเครือข่าย เป็นโครงสร้างแบบกึ่งเป็นทางการ มีการรวมตัวแบบหลวมๆ ลักษณะการรวมตัวแบบเนรวราบ เน้นความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายชุมชน โดยผ่านกระบวนการสร้างจิตสำนึกของชุมชนให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งภาครัฐและชาวบ้าน ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยมีกลุ่มแกนนำที่เป็นผู้นำทางธรรมชาติของชุมชน เป็นแกนหลักในการดำเนินงาน 2) ยุทธวิธีในการทำงานของเครือข่าย มุ่งเน้นกระบวนการทำงานสามด้านหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน คือด้านแรกการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือประชาชน ให้มีความตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนร่วมกัน ด้านที่สองการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนที่สนใจในการแก้ไขและป้องกันปัญหาในทุกประเด็นที่มีการขับเคลื่อนงาน ทั้งการระดมปัญหา การดำเนินกิจกรรม และไม่ใช่วิธีการบังคับให้คนในชุมชนและตำบลเข้ามาเป็นแนวร่วม แต่ใช้หลักความเมตตากรุณา ความเกื้อกูลในชุมชน และใช้กิจกรรมที่น่าสนใจดึงดูดให้คนในชุมชนได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน 3) ผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการทำงานเครือข่ายโดยผ่านกลไกความร่วมมือทั้งภาครัฐและชุมชนจากการศึกษาพบว่าการเกิดผลสองส่วน คือหนึ่งผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมได้แก่การลดจำนวนลงของกลุ่มผู้เสพและผู้ค้าในพื้นที่ การเกิดกลุ่มภาคีต่างๆทั้งในชุมชน โดยที่กลุ่มภาคีต่างๆทั้งในชุมชนมีการแบ่งบทบาทหน้าที่การทำงาน รวมทั้งเกิดกิจกรรมการทำงานหลากหลายและต่อเนื่อง ด้านที่สองผลสัมฤทธิ์ด้านนามธรรมได้แก่การเกิดปฏิสัมพันธ์การทำงานระหว่างภาครัฐและภาคชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการทำงาน และการเกิดจิตสำนึกร่วมในการทำงานรวมทั้งเกิดแนวทางและโอกาสในการพัฒนาสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืนกล่าวโดยสรุป การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนภายใต้เครือข่ายประชาคม เป็นอีกแนวทางเลือกหนึ่งในกลวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งอาศัยจิตสำนึกร่วมของคนในพื้นที่เดียวกัน ในการตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทการทำงานให้ชุมชนขึ้นมาเป็นแนวร่วมหลัก โดยจากการศึกษาวิจัยพบว่าภาคชุมชนต้องมีบทบาทในกระบวนการริเริ่มการทำงานเครือข่าย ชุมชนต้องเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นแกนนำในการแสวงหาแนวร่วม และมีบทบาทการเป็นแกนนำการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนถือว่าเป็นต้นตอของปัญหาการแพร่ระบาด และปัญหาของแต่ละชุมชนก็มีความแตกต่างกันซึ่งไม่สามารถถูกชี้นำเหมารวมการทำงาน โดยภาครัฐหรือภาคส่วนอื่นใดได้ ในขณะที่จากการศึกษาวิจัยพบว่า ภาครัฐก็จำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาท โดยต้องอยู่ในส่วนของผู้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวร่วมและสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งการเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแล

เพื่อให้เกิดการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส และการเป็นผู้ส่งเสริม ให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจน การเป็นผู้อำนวยความสะดวกและลดอุปสรรคที่เครือข่ายประสบปัญหา ซึ่งการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนภายใต้เครือข่ายสามารถพัฒนาประสิทธิภาพ สะสมทุนทางสังคมและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดนำไปสู่การพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต”²²

ปิยาพัทธ์ อารีญาติ วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีความรู้เรื่องยาบ้า และการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง การเห็นคุณค่าในตนเอง สัมพันธภาพในครอบครัว และพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าอยู่ในระดับมาก 2) นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย ที่มีเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันมีพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนตัวแปรอื่นไม่แตกต่างกัน 3) สัมพันธภาพในครอบครัว ความรู้เรื่องยาบ้า การควบคุมตนเอง และการเห็นคุณค่าในตนเองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สายจังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 29.8 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01”²³

นිරนุช โชติวารงกุล วิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพด้านการบำบัดรักษายาเสพติดของโรงพยาบาลในเขตตรวจราชการที่ 3” ผลการวิจัย พบว่า “ 1) ปัจจัยด้านผู้ปฏิบัติงาน ด้านการรับรู้บทบาทหน้าที่ ความพึงพอใจในงานโดยรวม และปัจจัยสนับสนุนการจัดบริการอยู่ในระดับมาก ส่วนการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพบริการบำบัดรักษาเสพติดโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) พบความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทางบวก ระหว่างปัจจัยด้านผู้ปฏิบัติงาน ในด้านการรับรู้บทบาทหน้าที่ และความพึงพอใจในงาน และปัจจัยสนับสนุนการจัดบริการ กับ การดำเนินงานพัฒนาคุณภาพบริการบำบัดรักษาเสพติด 3) พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ของปัจจัยสนับสนุนการจัดบริการระหว่างโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป

²² กานต์ ไทยาภิรมย์, “การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามวง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่), 2548, 202 หน้า.

²³ ปิยาพัทธ์ อารีญาติ, “พฤติกรรมกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร), 2549, 209 หน้า.

กับโรงพยาบาลชุมชน โดยโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไปมีปัจจัยสนับสนุนการจัดบริการในระดับดีกว่าโรงพยาบาลชุมชน 4) ปัญหาอุปสรรคข้อเสนอแนะส่วนใหญ่ คือ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติงานหลายด้าน การขาดทักษะและประสบการณ์ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานจริงไม่เพียงพอ ปัญหาด้านสถานที่ และผู้บริหารมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพงานยาเสพติด²⁴

จักรี สุนทรโร วิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็ก และเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุ 18 ปี การศึกษาระดับประถมศึกษา นับถือศาสนาพุทธ อายุขณะกระทำความผิดระหว่าง 15-17 ปี ภูมิลำเนาเดิมอยู่กรุงเทพมหานคร เป็นโสด ไม่ได้ประกอบอาชีพและไม่มีรายได้ มีอุปนิสัยใจเย็น มีเหตุผล เมื่อมีเวลาว่างมักจะออก กำลังกายและเล่นกีฬา 2) ปัจจัยทางด้านครอบครัว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา มีพี่น้อง 3-4 คน บิดามารดาสมรสแล้วอยู่ด้วยกัน สัมพันธภาพในครอบครัวทะเลาะเบาะแว้ง กันเป็นประจำ มีฐานะทางบ้านยากจน มีที่อยู่อาศัยเป็นห้องเช่าหรือบ้านเช่า สภาพแวดล้อม ของที่อยู่อาศัยเป็นชุมชนเมืองและชุมชนแออัด บิดามารดาเกียจคร้านในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างถูกอบรมเลี้ยงดูโดยใช้ระเบียบ คุดดำหรือตบตี และมีบิดาที่กินเหล้าหรือดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นประจำ 3) ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดคดียาเสพติด (ยาบ้า) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าการที่บิดามารดารู้จักไม่เท่ากัน การทะเลาะเบาะแว้งหรือความแตกแยกในครอบครัว การขาดบุคคลคอยให้การอบรมเลี้ยงดู และสั่งสอน ปัจจัยเกี่ยวกับความยากจนหรือการขาด รายได้ ปัจจัยที่เกี่ยวกับการที่ไม่ได้รับการศึกษาหรือได้รับการศึกษาน้อย การขาด ความรักความอบอุ่นและความผูกพันในครอบครัว การมีที่พักอาศัยอยู่ในแหล่งที่มีการเสพ การขายและการจำหน่ายยาเสพติด ข้อเสนอแนะควรส่งเสริม และสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันครอบครัว โดยส่งเสริม ให้สมาชิกในครอบครัวตระหนักถึงสัมพันธภาพที่ดีภายในครอบครัวของตนเองด้วยการให้ความรัก ความอบอุ่นและความผูกพันซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งบิดามารดาจะต้องปฏิบัติตน ให้ดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติดควรมีมาตรการในการป้องกันปัญหา

²⁴นิรนุช โชติวารังกุล, “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพด้านการบำบัดรักษาเสพติดของโรงพยาบาลในเขตตรวจราชการที่ 3”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2546, 176 หน้า.

ยาเสพติดที่แพร่ระบาดอยู่ในสังคมให้หมดไป ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพิษภัยและโทษของยาเสพติดแก่สมาชิกในสังคม”²⁵

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ว่า การกระทำผิดคดียาเสพติด ส่วนใหญ่ เห็นว่า การที่บิดามารดา รักลูกอย่างลำเอียง การทะเลาะเบาะแว้งหรือความแตกแยกในครอบครัว การขาดพ่อแม่หรือบุคคลคอยให้การอบรมเลี้ยงดูและสั่งสอน รวมทั้งความยากจนหรือการขาด รายได้ และการที่ไม่ได้รับการศึกษา หรือได้รับการศึกษาน้อย การขาด ความรักความอบอุ่นและความผูกพันในครอบครัวที่ดี การมีที่พักอาศัยอยู่ในแหล่งที่มีการเสพยา การขายและการจำหน่ายยาเสพติด รวมถึงการที่พ่อแม่ พี่น้องในครอบครัว เคยกระทำความผิดในคดียาเสพติดมาแล้ว ปัจจัยในด้านต่างๆ เหล่านี้มีผลต่อการกระทำความผิดในคดี ยาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็กและเยาวชนชาย

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่” ผู้วิจัยได้ศึกษาจาก แนวคิดเกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดของ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด²⁶ และพระมหาณรงค์ กนฺตสีโล (อุ้นคำ)²⁷ รวมถึงแผ่นดิน ขจัดสิ้นยาเสพติดและ ระเบียบสำนักนายกที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะตามคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การปฏิบัติการเพื่อเอาชนะ ยาเสพติดและได้นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบ คำถาม สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อตอบวัตถุประสงค์ และสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสามารถเขียน เป็นแผนภูมิกรอบแนวคิด ในการวิจัยได้ ดังนี้

²⁵จักรี สุนทรโร, “ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็กและเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง”, วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล), 2545, 256 หน้า.

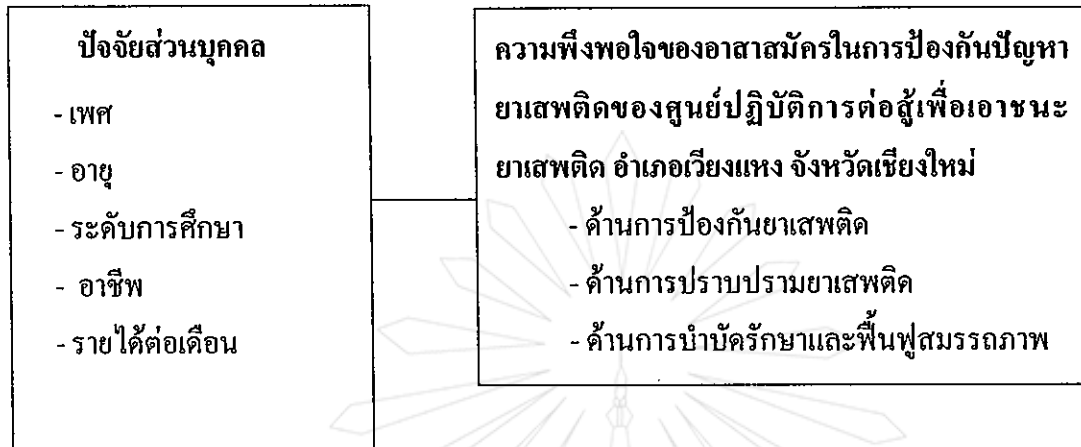
²⁶สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, “สภาพปัญหา ยาเสพติดใน ประเทศไทย”, 4 ธันวาคม 2547.

< <http://www.oncb.go.th/document/p-problem.html> >, (12 April 2007).

²⁷พระมหาณรงค์ กนฺตสีโล (อุ้นคำ), รวมพลังแผ่นดิน ขจัดสิ้นยาเสพติด, อ้างแล้ว, หน้า 21-30.

ตัวแปรพื้นฐาน

ตัวแปรที่ศึกษา

แผนภูมิที่ 2.1 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการ
วิจัยแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ได้แก่ อาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ
เอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งสิ้น 390 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ อาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ
เอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 200 คน โดยเปิดตารางของเครจซี่และ
มอร์แกน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and
Morgan) และการสุ่มตัวอย่าง อย่างง่าย (Simple Random sampling) โดยใช้วิธีการจับสลากแล้วคัด
ออกจนเหลือ 200 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามกรอบแนวคิด ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมี ด้านเพศ สถานภาพสมรส อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ในปัจจุบัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ 1) ด้านการป้องกันยาเสพติด 2)ด้านปราบปรามยาเสพติด และ 3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 3 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มาก ปานกลาง น้อย โดยกำหนดเป็นตัวเลข และ ความหมาย คือ

3	หมายถึง	มาก
2	หมายถึง	ปานกลาง
1	หมายถึง	น้อย

การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ยซึ่งใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน เพื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับค่าคะแนน ที่คำนวณได้ตามขั้นตอนที่ระบุไว้โดยเกณฑ์ ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย	ความหมายค่าคะแนนเฉลี่ย
2.34 - 3.00	ความพึงพอใจในระดับมาก
1.67 - 2.33	ความพึงพอใจในระดับปานกลาง
1.00 - 1.66	ความพึงพอใจในระดับน้อย'

ตอนที่ 3 คำถามปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งเป็นคำถามที่ให้ผู้ตอบได้แสดงถึงเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางการแก้ไขในประเด็นที่กำหนดไว้

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ ดำเนินการสร้างขึ้นตามลำดับขั้นตอนของหัวข้อ วัตถุประสงค์ สมมติฐาน และกรอบแนวคิดในการ วิจัย ดังนี้

¹บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545), หน้า 43.

3.4.1 ศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ทำกรวิจัย ใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ใช้คำนิยามมาใช้ในการกำหนดมาตรวัดไว้ชัดเจน

3.4.2 สร้างแบบสอบถามปลายปิด ทั้งที่เป็นคำถามที่เป็นตัวเลือกและการประมาณค่ารวมทั้งคำถามปลายเปิด ตามลักษณะตัวแปร และระดับของตัวแปร

3.4.3 สร้างแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐาน ที่กำหนดไว้

3.4.4 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล ได้แก่

- 1) พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณธมฺโม ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต
- 2) พระครูปลัดจิตติชัย จิตฺติชโย ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
- 3) ดร.ตระกูล ชำนาญ หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษา

3.4.5 นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องแล้ว ไปปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามสมบูรณ์

3.4.6 นำแบบสอบถามมาแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้(Try-out) กับอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด ในพื้นที่ของตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 30 คน

3.4.7 นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการทดลองใช้แล้ว ซึ่งได้คำนวณหาความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยสูตรของ Cronbrach โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.8300

3.4.8 ดำเนินการจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ พร้อมทั้งออกแบบเพื่อที่จะนำไปใช้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

3.4.9 การวัดความพึงพอใจของอาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยมีขั้นตอนเก็บรวบรวม ดังนี้

3.5.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์อนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา เพื่อนำไปเสนอ ติดต่ขอความอนุเคราะห์อนุญาตแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลต่อนายอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

3.5.2 สํารวจจำนวนประชากรทั้งหมดจากงานป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด ในเขตอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ แล้วเลือกกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นอาสาสมัครปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดที่อาศัยอยู่ในอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

3.5.3 อธิบายแบบสอบถามแต่ละตอนไปยังกลุ่มประชากรเพื่อสร้างความเข้าใจในข้อคำถาม วิธีตอบในทิศทางและความถูกต้องร่วมกัน

3.5.4 แจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มประชากรให้ตอบแบบสอบถามพร้อมนัดส่งคืน

3.5.5 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการกรอกหรือเติมข้อความลงในแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการทำวิจัยได้

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.6.1 นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้ว มาทำการตรวจสอบรายการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

3.6.2 นำข้อมูลที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า มาคำนวณหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

ระดับความพึงพอใจ

มาก	เท่ากับ	3	คะแนน
ปานกลาง	เท่ากับ	2	คะแนน
น้อย	เท่ากับ	1	คะแนน

3.6.3 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยกำหนดวัดค่าตัวแปรไว้ 3 ระดับ ตามหลักของ ออสกูต (Osgood's Technique) คือ

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	2.34 - 3.00	หมายถึง อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.67 - 2.33	หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยตั้งแต่	1.00 - 1.66	หมายถึง อยู่ในระดับน้อย ²

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ใช้ค่าใช้สถิติ โดยผู้วิจัยได้ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยดังต่อไปนี้

3.7.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตรวจสอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหา หาค่าความถี่ ร้อยละ

²รศ.ดร.สิน พันธุ์พินิจ, เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์, (กรุงเทพมหานคร : วิทพัฒน์ 2549), หน้า 161.

3.7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.7.3 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน วิเคราะห์ด้วยการใช้สถิติ T-test, F-test ในกรณีที่มีความแตกต่างทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จะแสดงตารางเปรียบเทียบเป็นรายคู่

3.7.4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สารนิพนธ์เรื่อง “ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่” เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ 3 ประการดังนี้คือ

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ดิจของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ต่างกัน
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาความพึงพอใจของอาสาสมัคร ในการป้องกันปัญหายาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือแบบสอบถาม จำนวน 200 ชุด แล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเพื่อคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ สำหรับตอบปัญหาการวิจัย และวัตถุประสงค์การวิจัย พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในงานวิจัยเรื่องนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดสัญลักษณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลไว้ ดังนี้

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ

T (t-distribution)

F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญจากการแจกแจงแบบ F (F-distribution)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
P	แทน	ความน่าจะเป็น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 ความความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐานการวิจัย ใช้การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least-Significant Different)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไขเกี่ยวกับความความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้การวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	123	61.5
หญิง	77	38.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน เป็นเพศชายจำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 เป็นเพศหญิง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
15 - 19 ปี	17	8.5
20 - 29 ปี	21	10.5
30 - 39 ปี	90	45.0
40 - 49 ปี	50	25.0
50 ปีขึ้นไป	22	11.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.2 พบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม ที่มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ อายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ส่วนที่มีอายุน้อยที่สุดคือ อายุระหว่าง 15 – 19 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.5

ตารางที่ 4.3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	105	52.5
มัธยมศึกษา	73	36.5
อนุปริญญา	9	4.5
ปริญญาตรี	11	5.5
สูงกว่าปริญญาตรี	2	1.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.3 พบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม จบระดับประถมศึกษา จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาจบบระดับมัธยมศึกษา จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ที่จบระดับอนุปริญญามีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 4.5 ส่วนที่น้อยที่สุดคือ จบระดับปริญญาตรี ขึ้นไป จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
รับจ้าง	87	43.5
ค้าขาย	12	6.0
รับราชการ	33	16.5
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	6	3.0
ว่างงาน	20	10.0
อื่นๆ	42	21.0
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.4 พบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม มีอาชีพมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 43.5 รองลงมาอาชีพอื่นๆ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 21 อาชีพข้าราชการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.3 ส่วนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ มีจำนวนน้อยที่สุดคือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3

ตารางที่ 4.5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	142	71.0
5,001 – 10,000 บาท	35	17.5
10,001 - 15,000 บาท	10	5.0
15,001 - 20,000 บาท	6	3.0
สูงกว่า 25,001 บาท	7	3.5
รวม	200	100.0

จากตารางที่ 4.5 พบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถาม มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 71.0 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 5,000 – 10,000 บาท จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 17.2 มีรายได้ต่อเดือนระหว่าง 10,001 – 15,000 บาท จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ส่วนที่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,001 – 25,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุดคือ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 3.0 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด

การวิเคราะห์ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ปรากฏผลตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยรวม 3 ด้าน

การป้องกันปัญหายาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด	2.01	0.682	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด	1.87	0.710	ปานกลาง
ความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	1.98	0.719	ปานกลาง
รวม	1.95	0.704	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.6 พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า อันดับแรก อาสาสมัครมีความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด อันดับต่อมา อาสาสมัครมีความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และอันดับสุดท้าย อาสาสมัครมีความพึงพอใจความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหาสุขภาพจิต ด้านการป้องกันยาเสพติด

ความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงจัดโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	2.04	0.583	ปานกลาง
2. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีการป้องกันปัญหาสุขภาพจิตแก่ประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอเช่นการจัดเวรยามสอดส่องดูแล	2.02	0.618	ปานกลาง
3. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ตัดป้ายคัดห้ามนมหมู่บ้านให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติดในทุกหมู่บ้านชุมชน	2.10	0.719	ปานกลาง
4. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ทางวิทยุ เสียงตามสาย ในหมู่บ้านให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติดในทุกหมู่บ้านชุมชน	1.99	0.709	ปานกลาง
5. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม	1.98	0.691	ปานกลาง
6. การเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านยาเสพติดของอำเภอ เช่น เป็นคณะ กรรมการดูแลปัญหาสุขภาพจิตในชุมชน เป็นต้น	2.01	0.661	ปานกลาง
7. จัดให้ทำประชาพิจารณ์ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน	2.13	0.711	ปานกลาง
8. การรับสมัครเยาวชน นักเรียน นักศึกษา วัยรุ่น และประชาชนทั่วไป เป็นสมาชิก ทูปีนัมเบอร์วัน และสนับสนุนให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา การฝึกอาชีพ เป็นต้น	2.05	0.663	ปานกลาง
9. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ดูแลเอาใจใส่ชุมชนในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างจริงจัง	1.94	0.651	ปานกลาง
10. การบริหารงานด้านสุขภาพจิตเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน	1.88	0.836	ปานกลาง
รวม	2.01	0.682	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.7 พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า อาสาสมัครมีความพึงพอใจที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การจัดให้ทำประชาพิจารณ์ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน รองลงมาคือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ดิจป้ายคัดห้าท์ ในหมู่บ้านให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติดในทุกหมู่บ้านชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การบริหารงานด้านภัยยาเสพติด เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด

ความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงรับฟังและนำข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ	1.89	0.671	ปานกลาง
2. การบันทึกเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด และการแจ้งผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนให้ประชาชนทราบทั่วกัน	2.04	0.693	ปานกลาง
3. เมื่อมีการร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน หมู่บ้านจัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม เช่น ตำรวจ ป.ป.ส. เข้าไปสืบสวนข้อเท็จจริง	2.03	0.649	ปานกลาง
4. มีการตรวจสอบสารเสพติดให้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มีวามสุ่มกันเช่น ตรวจปัสสาวะ	2.26	0.765	ปานกลาง
5. อำเภอเวียงแหง ส่งเสริมให้รางวัลแก่ผู้นำจับ ที่ชี้เบาะแสผู้ค้ายาเสพติด	2.23	0.788	ปานกลาง
6. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีเครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด	1.83	0.792	ปานกลาง
7. สนับสนุนให้มีกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชน เช่น การแจ้งข่าวสารยาเสพติด	1.96	0.712	ปานกลาง
8. การติดตามผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษค้ายาเสพติดตามโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน	2.04	0.668	ปานกลาง
9. มีกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชน เช่น มีตำรวจชุมชน ตรวจตราและตั้ง จุดตรวจ เดินเวรยามในทุกหมู่บ้าน	2.01	0.705	ปานกลาง
10. เครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด จัดให้มีการสรุปผลงาน ติดตามประเมินผลในกิจกรรม แล้วแจ้งให้ประชาชนทราบ	2.13	0.663	ปานกลาง
รวม	1.87	0.710	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.8 พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการปราบปรามยาเสพติด มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า ความพึงพอใจข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีการตรวจสอบสารเสพติดให้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มั่วสุมกันเช่น ตรวจปัสสาวะ รองลงมาได้แก่ อำเภอเวียงแหง ส่งเสริมให้รางวัลแก่ผู้นำจับ ที่ชี้เบาะแสผู้ค้ายาเสพติด และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีเครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงนำผู้ เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนไปเข้ารับการบำบัดรักษาและ ฟื้นฟูสมรรถภาพ	2.05	0.710	ปานกลาง
2. การติดตามพฤติกรรมของผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ เวลา 1 ปี ตามเกณฑ์ ของกระทรวงสาธารณสุข	2.12	0.708	ปานกลาง
3. การสนับสนุนคนในชุมชนหรือสังคมยอมรับผู้ผ่านการ บำบัดรักษาเสพติด	1.92	0.718	ปานกลาง
4. การส่งเสริมอาชีพ รายได้ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟู สมรรถภาพ	2.27	0.763	ปานกลาง
5. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแจ้งให้พ่อแม่ ผู้ปกครองทราบในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด	1.68	0.714	ปานกลาง
6. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดร่วมกับสถานีอนามัย ทุกแห่งต้องให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดอย่าง ต่อเนื่อง	1.91	0.721	ปานกลาง
7. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดได้ให้กำลังใจซึ่งเป็น สิ่งสำคัญ ส่งผลให้ผู้เสพไม่หันไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก	1.77	0.716	ปานกลาง
8. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดได้ประสานงานกับ เครือข่ายของหน่วยงานที่จัดบำบัดรักษาตลอดเวลา	1.98	0.743	ปานกลาง
9. การจัดอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพ	2.03	0.729	ปานกลาง
10. มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม	2.03	0.672	ปานกลาง
รวม	1.98	0.719	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.9 พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า ความพึงพอใจข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การส่งเสริมอาชีพ รายได้ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ รองลงมาได้แก่ การติดตามพฤติกรรมของผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 1 ปี ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ พ่อแม่ผู้ปกครองให้ความสำคัญในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยภาพรวม

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งความพึงพอใจนั้นมี 3 ด้าน คือ (1) ด้านการป้องกันยาเสพติด (2) ด้านการปราบปรามยาเสพติด และ(3) ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพมีผลการทดสอบสมมติฐานปรากฏดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยภาพรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	p
ชาย	123	2.04	0.400	ปานกลาง	0.596	0.552
หญิง	63	2.01	0.347	ปานกลาง		
รวม	186	2.03	0.374	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า อาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างเมื่อแยกตามเพศ มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหายาเสพติด โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
15 - 19 ปี	17	2.05	0.294	ปานกลาง
20 - 29 ปี	21	2.03	0.451	ปานกลาง
30 - 39 ปี	90	2.99	0.399	มาก
40 - 49 ปี	50	2.09	0.353	ปานกลาง
50 ปีขึ้นไป	22	1.86	0.474	ปานกลาง
รวม	200	2.01	0.390	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.11 พบว่า การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด จำแนกตามอายุ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.01 ส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.390 อาสาสมัครที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ที่อายุระหว่าง 40 - 49 ปี
รองลงมา มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี ส่วนที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ที่อายุตั้งแต่ 50 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	0.856	5	0.171	1.132	0.345
ความแปรปรวนภายใน	29.360	194	0.151		
รวม	30.217	199			

จากตารางที่ 4.12 พบว่า อาสาสมัครที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$	จำนวน	S.D.	แปลผล
รับจ้าง	93	1.95	0.407	ปานกลาง
รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	39	2.11	0.418	ปานกลาง
ว่างงาน	20	2.10	0.309	ปานกลาง
อื่น ๆ (ระบุ)	48	2.01	0.348	ปานกลาง
รวม	200	2.04	0.494	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการ
ป้องกันปัญหาเสพติด จำแนกตามอาชีพ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.04
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.494 อาสาสมัครที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ที่มีอาชีพรับราชการ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ รองลงมา ที่ว่างงาน ส่วนที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ที่มีอาชีพรับจ้าง

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามอาชีพ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	0.792	3	0.264	1.759	0.156
ความแปรปรวนภายใน	29.424	196	0.150		
รวม	30.217	199			

จากตารางที่ 4.14 พบว่า อาสาสมัครที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามรายได้

รายได้	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ต่ำกว่า 5,000 บาท	130	2.03	0.341	ปานกลาง
5,001 - 10,000 บาท	35	1.79	0.489	ปานกลาง
มากกว่า 10,000 บาท	16	2.30	0.360	ปานกลาง
รวม	181	2.04	0.395	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด จำแนกตามรายได้ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.04 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.395 อาสาสมัครที่มีความพึงพอใจสูงสุด คือ ที่มีมากกว่า 10,000 บาท รองลงมา ที่มีรายได้ ต่ำกว่า 5,000 บาท ส่วนที่มีความพึงพอใจต่ำสุด คือ ที่มีรายได้ ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตาม รายได้

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	3.049	2	1.525	10.811	0.000*
ความแปรปรวนภายใน	25.100	178	0.141		
รวม	28.149	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า อาสาสมัครที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ของระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติดโดยภาพรวม จำแนกตามรายได้

รายได้	$\bar{x}$ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,001 - 10,000 บาท	มากกว่า 10,000 บาท
		2.03	1.79	2.30
ต่ำกว่า 5,000 บาท	2.03	-	-.27*	.51*
5,001 - 10,000 บาท	1.79		-	.24*
มากกว่า 10,00 บาท	2.30			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า อาสาสมัครที่มีรายได้ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งสามารถเปรียบเทียบเป็นรายคู่ได้ดังนี้

1. อาสาสมัครที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด สูงกว่า อาสาสมัครที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท
2. อาสาสมัครที่มีมากกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด สูงกว่า อาสาสมัครที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท
3. อาสาสมัครที่มีมากกว่า 10,000 บาท มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด สูงกว่า อาสาสมัครที่มีรายได้ระหว่าง 5,001 - 10,000 บาท

3.2 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด

การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	p
ชาย	123	2.03	.427	ปานกลาง	0.055	0.534
หญิง	63	2.07	.384	ปานกลาง		
รวม	186	2.05	0.406	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า อาสาสมัครที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.211	5	.442	2.525	.03
ความแปรปรวนภายใน	33.964	194	.175		
รวม	36.175	199	0.309		

จากตารางที่ 4.19 พบว่า อาสาสมัครที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้านการป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติด ด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	15 - 19 ปี	20 - 29 ปี	30 - 39 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.21	2.03	2.00	2.09	1.80
15 - 19 ปี	2.21	-	.18	.21	.11	.41*
20 - 29 ปี	2.03		-	.03	-.07	.23
30 - 39 ปี	2.00			-	-.09	.20*
40 - 49 ปี	2.09				-	.29*
50 ปีขึ้นไป	1.80					-

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
จำนวน 4 คู่ คือ คู่แรก ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหา ยาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป คู่ที่สอง ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี
มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่ไม่ระบุอายุ คู่ที่สาม
ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่า
ประชาชนที่อายุสูงกว่า 50 ปี คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี มีระดับความพึงพอใจใน
การป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	.388	3	.129	.709	.548
ความแปรปรวนภายใน	35.787	196	.183		
รวม	36.175	199			

จากตารางที่ 4.21 พบว่า อาสาสมัครที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตาม
นัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.22 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตาม รายได้

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม		2	1.720	10.141	.000*
ความแปรปรวนภายใน	30.184	178	.170		
รวม	33.623	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทาง
สถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.23

ตารางที่ 4.23 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามรายได้

รายได้	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 3,000 บาท	3,001-6,000 บาท	สูงกว่า 6,000 บาท
		3.68	4.07	3.84
ต่ำกว่า 3,000 บาท	3.68	-	-4.931*	-2.610
3,001 - 6,000 บาท	4.07		-	-2.321
สูงกว่า 6,000 บาท	3.84			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด มากกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 3,000 บาท

ตารางที่ 4.24 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	.913	3	.304	1.691	.170
ความแปรปรวนภายใน	35.262	196	.180		
รวม	36.175	199			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า อาสาสมัครที่มีระดับการศึกษาไม่ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการป้องกันยาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

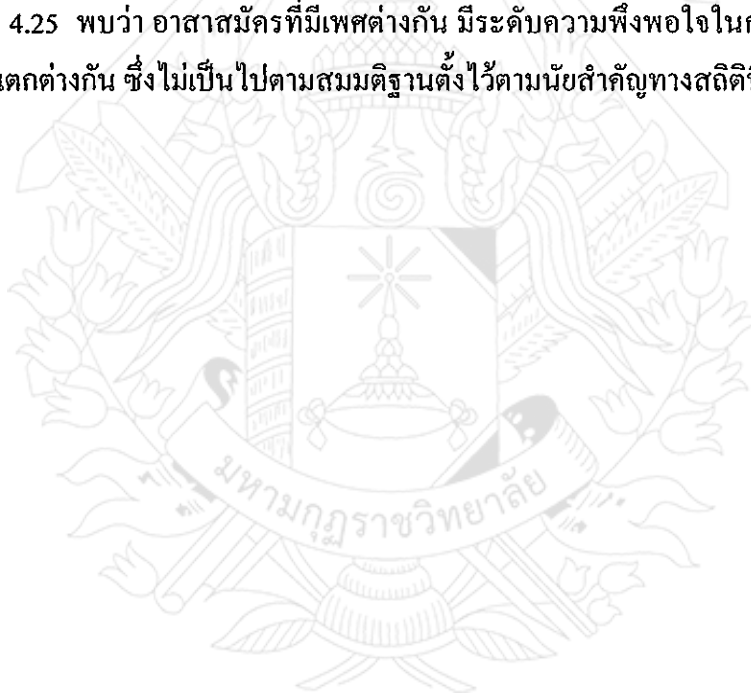
3.3 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด

การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.25 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	p
ชาย	123	2.07	.468	ปานกลาง	0.747	1.329
หญิง	63	2.02	.398	ปานกลาง		
รวม	93	2.05	0.433	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.25 พบว่า อาสาสมัครที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.26 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.511	5	.502	2.656	.024
ความแปรปรวนภายใน	36.675	194	.189		
รวม	39.186	199			

จากตารางที่ 4.26 พบว่า อาสาสมัครที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้
ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	15 - 19 ปี	20 - 29 ปี	30 - 39 ปี	40 - 49 ปี	50 ปีขึ้นไป
		2.02	2.05	2.07	2.13	1.74
15 - 19 ปี	2.02	-	.00	.02	.08	.31*
20 - 29 ปี	2.05		-	-.02	-.08	.31*
30 - 39 ปี	2.07			-	-.06	.33*
40 - 49 ปี	2.13				-	.39*
50 ปีขึ้นไป	1.74					-

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
จำนวน 4 คู่ คือ คู่แรก ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 15 - 19 ปี มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป คู่ที่สอง ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี
มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป คู่ที่สาม
ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่า
ประชาชนที่อายุสูงกว่า 50 ปี คู่ที่สี่ ประชาชนที่มีอายุระหว่าง 30 - 39 ปี มีระดับความพึงพอใจใน
การป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่า ประชาชนที่อายุ 50 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 4.28 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	2.260	3	.753	3.998	.009
ความแปรปรวนภายใน	36.926	196	.188		
รวม	39.186	199			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า อาสาสมัครที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	รับจ้าง	รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	ว่างงาน	รับราชการ/ นร.นศ./อื่น ๆ
		1.93	2.17	2.16	2.10
รับจ้าง	1.93	-	-.24*	-.23*	-.17*
รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	2.17		-	.01	.07
ว่างงาน	2.16			-	-.06
รับราชการ/ นร.นศ./อื่น ๆ	2.10				-

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ประชาชนมีระดับความพึงพอใจแตกต่างกันทั้งหมด 3 คู่ คือ ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง คู่ที่สอง ประชาชนที่ว่างงาน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง คู่ที่สาม ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ นร.นศ./อื่น ๆ มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด มากกว่าประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง

ตารางที่ 4.30 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตาม รายได้

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	3.439	2	1.720	10.141	.000*
ความแปรปรวนภายใน	30.184	178	.170		
รวม	33.623	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการ
ป้องกันปัญหาเสพติด แตกต่างกันไป ตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึง
ได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามรายได้

รายได้	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 3,000 บาท	3,001 - 6,000 บาท	สูงกว่า 6,000 บาท
		3.68	4.07	3.84
ต่ำกว่า 3,000 บาท	3.68	-	-.4931*	-.2610
3,001 - 6,000 บาท	4.07		-	.2321
สูงกว่า 6,000 บาท	3.84			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของ
อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
จำนวน 1 คู่ คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของ
อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 3,000 บาท

ตารางที่ 4.32 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการปราบปรามยาเสพติด จำแนกตามระดับการศึกษา

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	1.018	3	.339	1.742	.160
ความแปรปรวนภายใน	38.168	196	.195		
รวม	39.186	199			

จากตารางที่ 4.32 พบว่า อาสาสมัครที่มีระดับการศึกษาไม่ต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

3.4 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์
ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.33 แสดงการเปรียบเทียบ ระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติดด้านการ
บำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	t	p
ชาย	123	2.03	.494	ปานกลาง	1.27	.007
หญิง	63	1.94	.447	ปานกลาง		
รวม	186	1.99	0.471	ปานกลาง		

จากตารางที่ 4.33 พบว่า อาสาสมัครที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.34 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามอายุ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	1.250	5	.250	1.075	.375
ความแปรปรวนภายใน	45.119	194	.233		
รวม	46.369	199			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า อาสาสมัครที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามอาชีพ

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	.591	3	.197	.844	.471
ความแปรปรวนภายใน	45.777	196	.234		
รวม	46.369	199			

จากตารางที่ 4.35 พบว่า อาสาสมัครที่มีอาชีพต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกัน
ปัญหาเสพติด ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.36 แสดงค่าสถิติเปรียบเทียบความแตกต่างระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตาม รายได้

ความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม	3.439	2	1.720	10.141	.000*
ความแปรปรวนภายใน	30.184	178	.170		
รวม	33.623	180			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานตั้งไว้ตามนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe ซึ่งปรากฏผลตามตารางที่ 4.43

ตารางที่ 4.37 แสดงการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ จำแนกตามรายได้

รายได้	$\bar{X}$ ค่าเฉลี่ย	ต่ำกว่า 3,000 บาท	3,001 - 6,000 บาท	สูงกว่า 6,000 บาท
		1.97	1.73	2.39
ต่ำกว่า 3,000 บาท	1.97	-	-.25*	.41*
3,001 - 6,000 บาท	1.73		-	.66*
สูงกว่า 6,000 บาท	2.39			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่างกัน มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 3 คู่ คือ ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย สูงกว่า 6,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 3,000 บาท คู่ที่สอง ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย สูงกว่า 6,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย 3,000 - 6,000 บาท คู่ที่สามประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ย ต่ำกว่า 3,000 บาท มีระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติด มากกว่าประชาชนที่มีรายได้ ระหว่าง 3,001 - 6,000 บาท

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข

การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 3 ด้าน ซึ่งปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.38 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด

ปัญหาด้านการป้องกันยาเสพติด	ความถี่
1. ประชาชนไม่มีความรู้เรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน เยาวชน ครอบครัวและหมู่บ้าน	70
2. มีสื่อหรือป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทุกประเภทน้อยและนำมาเผยแพร่ให้มากขึ้นทั้งในหมู่บ้านและสถานศึกษา	43
3. เยาวชนและประชาชนไม่มีกิจกรรมร่วมกันในเวลาว่างให้เป็นประโยชน์	36
4. กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของอำเภอเวียงแหงเชียงใหม่ไม่ค่อยเน้นกิจกรรมที่มีทั้งสาระ ความรู้ และการนำไปปฏิบัติได้	21
5. ไม่ค่อยมีการเสริมสร้างสถาบันครอบครัวให้เข้มแข็ง เพื่อไม่ให้สมาชิกในครอบครัวยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	14
6. ผู้นำหมู่บ้านไม่ค่อยมีความรู้และการเคลื่อนไหวเรื่องการป้องกันยาเสพติด ไม่ค่อยประกาศทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน	11
แนวทางแก้ไขด้านการป้องกันยาเสพติด	ความถี่
1. ควรจัดให้มีการอบรมความรู้เรื่องการป้องกันปัญหายาเสพติดให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน เยาวชน ครอบครัวและหมู่บ้าน	64
2. จัดทำสื่อหรือป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทุกประเภทและนำมาเผยแพร่ให้มากขึ้นทั้งในหมู่บ้านและสถานศึกษา	40
3. ส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนมีกิจกรรมใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ร่วมกัน โดยการจัดให้มีลานกีฬาขึ้นในทุกหมู่บ้าน	34
4. กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของอำเภอเวียงแหงเชียงใหม่ควรเน้นกิจกรรมที่มีทั้งสาระ ความรู้ และการนำไปปฏิบัติได้	19

ตารางที่ 4.38 (ต่อ)

แนวทางแก้ไขด้านการป้องกันยาเสพติด	ความถี่
5. ควรดำเนินการเสริมสร้างครอบครัวให้เข้มแข็ง เพื่อไม่ให้สมาชิกยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	14
6. มอบหมายให้ผู้นำหมู่บ้านให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดทางหอกระจายข่าวของหมู่บ้านอย่างน้อยสัปดาห์ละครั้ง	10

ตารางที่ 4.39 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการปราบปรามยาเสพติด

ปัญหาด้านการปราบปรามยาเสพติด	ความถี่
1. การปราบปรามไม่ค่อยเข้มงวด ในการตรวจบ้านเช่า หอพัก และสถานบันเทิง	74
2. มีการตรวจเวรยามและรับแจ้งข่าวสารยาเสพติดในหมู่บ้านน้อย ไม่ค่อยอย่างจริงจัง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน	62
3. การติดตาม จับกุม ผู้กระทำความผิดค้ายาเสพติดมาดำเนินคดีไม่ค่อยได้ผล	14
4. เจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแจ้งเบาะแสผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้านให้เจ้าหน้าที่ทราบมีน้อยมาก	11
5. เจ้าหน้าที่ออกสายตรวจตอนกลางคืน โดยเฉพาะเวลาหลังเที่ยงคืน ไม่เพียงพอ	10
แนวทางแก้ไขด้านการปราบปรามยาเสพติด	ความถี่
1. จัดให้มีการดำเนินการปราบปรามเข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ การตรวจบ้านเช่า หอพัก และสถานบันเทิง	64
2. จัดให้มีการตรวจเวรยามและรับแจ้งข่าวสารยาเสพติด ในหมู่บ้านอย่างจริงจัง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน	56
3. ให้มีการติดตาม จับกุม ผู้กระทำความผิดค้ายาเสพติดมาดำเนินคดีโดยเร็วที่สุด	24
4. ควรจัดเจ้าหน้าที่ร่วมกับผู้นำหมู่บ้านกระตุ้นให้ประชาชน มีตอนร่วมในการแจ้งเบาะแสผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในหมู่บ้านให้เจ้าหน้าที่ทราบ	13
5. เพิ่มเจ้าหน้าที่ออกสายตรวจตอนกลางคืน โดยเฉพาะเวลาหลังเที่ยงคืน	11

จากตารางที่ 4.39 พบว่า อาสาสมัครได้เสนอปัญหาการปราบปรามยาเสพติด เช่น การปราบปรามไม่ค่อยเข้มงวด ในการตรวจบ้านเช่า หอพัก และสถานบันเทิง และมีการตรวจเวรยามและรับแจ้งข่าวสารยาเสพติดในหมู่บ้านน้อย ไม่ค่อยอย่างจริงจัง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน เป็นต้น ส่วนข้อเสนอแนะการปราบปรามยาเสพติด เช่น จัดให้มีการดำเนินการปราบปรามเข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ การตรวจบ้านเช่า หอพัก และสถานบันเทิง และจัดให้มีการตรวจเวรยามและรับแจ้งข่าวสารยาเสพติด ในหมู่บ้านอย่างจริงจัง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน เป็นต้น

ตารางที่ 4.40 แสดงปัญหาและแนวทางแก้ไขการปฏิบัติงานอาสาสมัครด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ปัญหาด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	ความถี่
1. ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ไม่มีอาชีพและรายได้อย่างจริงจัง	61
2. สถาบันครอบครัวและหมู่บ้าน ไม่ค่อยให้กำลังใจ ยอมรับและช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับสู่สังคม	57
3. ไม่มีสถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดขึ้นในเขตอำเภอเวียงแหง โดยจัดทีมแพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการบำบัดรักษา	47
4. เมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด อำเภอเวียงแหงไม่ได้รับนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพทันที	34
5. กระแสสังคมไม่ค่อยมีการยอมรับผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านได้	10
แนวทางแก้ไขด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ	ความถี่
1. ควรส่งเสริมผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีอาชีพและรายได้อย่างจริงจัง	60
2. สนับสนุนสถาบันครอบครัวและหมู่บ้าน ให้กำลังใจ ยอมรับและช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับสู่สังคม	55
3. ควรจัดตั้งสถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติดขึ้นในเขตอำเภอเวียงแหง โดยจัดทีมแพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญในการบำบัดรักษา	40
4. เมื่อได้รับรายงานเกี่ยวกับผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด อำเภอเวียงแหงควรรับนำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพทันที	33
5. ควรสร้างกระแสสังคมให้มีการยอมรับผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาฟื้นฟูสมรรถภาพเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของหมู่บ้านได้	8

จากตารางที่ 4.40 พบว่า อาสาสมัครได้เสนอปัญหาการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนี้ เช่น ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพไม่มีอาชีพและรายได้อย่างจริงจัง และสถาบันครอบครัวและหมู่บ้าน ไม่ค่อยให้กำลังใจ ขอมรับและช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับสู่สังคม เป็นต้น ส่วนข้อเสนอแนะการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ เช่น ควรส่งเสริมผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีอาชีพและรายได้ อย่างจริงจัง และสนับสนุนสถาบันครอบครัวและหมู่บ้าน ให้กำลังใจ ขอมรับและช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับสู่สังคม เป็นต้น

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่” โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) เพื่อเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ รายได้ต่อเดือน ต่างกัน 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคความ พึงพอใจของอาสาสมัคร ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยว่า อาสาสมัครที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหา ยาเสพติด แตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ อาสาสมัครในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนรวมทั้งสิ้น 200 คน ได้ใช้วิธีการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Krejcie and Morgan และทำการสุ่มเก็บ ข้อมูลแบบง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามปลายปิดมีจำนวน 30 ข้อ โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ผู้วิจัยใช้ลักษณะคำถามแบบมาตราส่วน 5 ระดับโดยใช้หลักของ Likert Scale คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด และเป็นแบบสอบถามลักษณะแบบปลายเปิดเกี่ยวกับ ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาคความพึงพอใจของอาสาสมัคร มีจำนวน 3 ข้อ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ สถิติอนุมานหรืออ้างอิง ได้แก่ ทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ LSD (Least-Significant Different) โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถสรุปผลของการวิจัยตามข้อค้นพบได้ดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครที่ตอบแบบสอบถามจำนวน 200 คน ส่วนมากเป็นเพศชาย จำนวน 123 คน มีอายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 90 คน ส่วนมากจบระดับประถมศึกษา จำนวน 105 คน มีสถานภาพครอบครัวสมรสอยู่ด้วยกัน จำนวน 141 คน มีอาชีพมีอาชีพรับจ้าง จำนวน 87 คน มีรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 142

5.1.2 ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสาเหตุของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด

ผลการวิจัยพบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสาเหตุของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.95 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.704 อันดับแรกอาสาสมัครมีความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด อันดับต่อมา อาสาสมัครมีความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และอันดับสุดท้าย อาสาสมัครมีความพึงพอใจความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด

5.1.3 การเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสาเหตุของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า อาสาสมัครที่มีปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัวต่างกัน มีความพึงพอใจในการป้องกันปัญหาสาเหตุของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน

ส่วนอาสาสมัครที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

5.1.4 ปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัคร

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด โดยอาสาสมัครได้พบปัญหาและให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องการป้องกันยาเสพติดให้มากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน เยาวชน วัยรุ่น ครอบครัว และหมู่บ้าน จัดทำสื่อหรือป้ายรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดทุกประเภทและนำมาเผยแพร่ให้มากขึ้น ทั้งในหมู่บ้านและสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนมีกิจกรรมร่วมกันและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์มากขึ้น โดยการจัดให้มีลานกีฬาขึ้นในทุกหมู่บ้าน

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด โดยอาสาสมัครได้พบปัญหาและให้ข้อเสนอแนะไว้ว่าอำเภอเวียงแหงควรจัดให้มีการดำเนินการปราบปรามเข้มงวดมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการตรวจบ้านเช่า หอพักและสถานบันเทิง ควรจัดให้มีการตรวจเวรยามและรับแจ้งข่าวสารยาเสพติดในหมู่บ้านอย่างจริงจัง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน ควรให้มีการติดตาม จับกุมผู้กระทำความผิดค้ายาเสพติดมาดำเนินคดีโดยเร็วที่สุด

3. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยอาสาสมัครได้พบปัญหาและให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรส่งเสริมให้ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพให้มีอาชีพและรายได้ อย่างจริงจัง ควรสนับสนุนสถาบันครอบครัวและสังคมในหมู่บ้าน ให้กำลังใจ ขอมรับ และช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับเข้าสู่สังคม เพราะผู้ได้บำบัดมาแล้วมักไม่ค่อยมีการยอมรับ ควรจัดตั้งสถานบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดขึ้นในเขตอำเภอเวียงแหง โดยมีทีมแพทย์และผู้เชี่ยวชาญในการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ใน 3 ด้าน คือ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้านการปราบปรามยาเสพติด ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

5.2.1 การวิเคราะห์ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

พบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 3 ด้าน ทั้งนี้สามารถอภิปรายได้ว่า การปฏิบัติงานของอาสาสมัครที่มาปฏิบัติหน้าที่นั้นมาด้วยใจอาสาไม่มีค่าตอบแทนจึงทำให้อาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจำเป็น เพราะระบบงานของศูนย์ไม่ค่อยเอื้ออำนวยต่อการรับอาสาเข้ามา ถ้าทำไม่สำเร็จและลาออกจะรู้สึกว่ามีอายกลายเป็นว่าไม่มีความรับผิดชอบหมู่บ้าน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริประภา เดชรอด ใด้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียน : กรณีศึกษา โรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ตามความเห็นของครู คณะกรรมการ

สถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน ในชั้นการวางแผน การจัดรูปร่าง การประเมินผล โรงเรียนมีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง เพราะติดขัดกับระบบการบริหารงาน นั่นเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยรวมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความพึงพอใจด้านการป้องกันยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาสาสมัครสนใจการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับพิษภัยของยาเสพติด และการรณรงค์นั้นสามารถเชิญชวนให้ชุมชนซึ่งเรียกว่า พลังแผ่นดินมามีส่วนร่วมได้ง่ายกว่าการปราบปราม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ประมวล รุจนเสรี ที่เสนอไว้ว่า “การแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติดไม่สามารถใช้เจ้าหน้าที่ของรัฐแต่เพียงอย่างเดียวได้ต้องอาศัยพลังแผ่นดินมาช่วยกัน ใช้พลังของคนไทยทั่วประเทศเข้ามาร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหาสุขภาพเสพติด โดยใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติ ทรัพยากรสมอง ความคิดของคนในชุมชน ร่วมมือกันแก้ไขปัญหาโดยการสร้างปัญญาให้เกิดขึ้นในสังคม ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน ต้องมีการ Re x- ray พื้นที่ เพื่อเป็นผู้นำให้ ผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เลิกค้า เลิกเสพยาเสพติด นอกจากนี้ผู้ประสานพลังแผ่นดินในหมู่บ้าน/ชุมชน จะต้องเป็นผู้หาข้อมูลในพื้นที่และนำมาคิดหาวิธีแก้ไข และใช้มาตรการการป้องกันไม่ให้หันกลับไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดอีกจนทำให้หมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหมู่บ้านสีขาวซึ่งปลอดจากยาเสพติดอย่างยั่งยืน”

ส่วนความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาสุขภาพเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด โดยรวมมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การปราบปรามนั้นจะใช้ความรุนแรง บ้างครั้งใช้อาวุธในการปราบปราม ทำให้มีประชาชนบาดเจ็บและล้มตายเสมอ และยังเป็นการแก้ปัญหาในการป้องกันที่ไม่ค่อยได้ผล ทางที่ดีควรพยายามสร้างสามัญสำนึกให้ผู้ค้าและผู้เสพมีสามัญสำนึกเพื่อไม่เสพยาจะดีกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กิตติชัย เหลืองกำจร ที่กล่าวถึงการแก้ปัญหายาเสพติดไว้ว่า ยาเสพติดเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงและซับซ้อนขึ้นในแง่ของอุปทาน ได้มีการพัฒนาตัวยาเสพติดให้ตอบสนองความต้องการของมนุษย์ตลอดเวลาที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต การกระจาย และการค้าหลากหลายรูปแบบให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างแบบขลุ ขณะทีในด้านอุปสงค์ปัญหายาเสพติด เศรษฐกิจ สังคม ที่มีผลต่อภาวะจิตใจของปัจเจกและครอบครัวมีผลต่อสถาบัน ชุมชน โรงเรียน วัด ฯลฯ ทำให้เกิดเป็นเงื่อนไขให้มีผู้อยากใช้ยาเสพติดมากขึ้น ปัญหายาเสพติดจึงเกิดผลกระทบทางด้านลบจึงเกิดขึ้นอย่างรุนแรง ไม่ผลกระทบในระดับครอบครัว หมู่บ้าน ชุมชน สังคมและประเทศชาติ ซึ่งประเทศชาติจะต้องสูญเสียทรัพยากรมนุษย์สูญเสียเศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศ ดังนั้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงมีความสำคัญและจำเป็น การแก้ไขปัญหายาเสพติดให้ได้ผล จำเป็นต้องคำนึงถึงความยั่งยืนในการแก้ไขปัญหานั้นด้วย เพื่อให้การแก้ไขปัญหานั้นประสบความสำเร็จอย่างแท้จริงไม่ใช่เพียงแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไม่นานปัญหาก็โผล่ขึ้นมาใหม่ แนวทาง

สำหรับการแก้ไขปัญหายาเสพติด แบ่งได้เป็น 2 ระดับ ได้แก่ แนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับนโยบายระดับชาติ และแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระดับชุมชน” และยังคงสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ ไทยาภิรมย์ ได้วิจัยเรื่อง การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามมุง โดยได้สรุปไว้ว่า “กระบวนการทำงานสามด้านหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานให้เกิดผล คือ ด้านแรกการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือประชาชน ให้มีความตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนร่วมกัน ด้านที่สองการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนที่สนใจในการแก้ไขและป้องกันปัญหาในทุกประเด็นที่มีการขับเคลื่อนงาน ทั้งการระดมปัญหา การดำเนินกิจกรรม หรือการขยายเครือข่าย”

เมื่อพิจารณารายด้านได้ข้อมูลดังนี้

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด พบว่าอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า กิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงเชียงใหม่ ยังไม่มีความต่อเนื่อง ยังไม่ถูกใจให้ประชาชนมองเห็นพิษภัยของยาเสพติด และเมื่อพิจารณารายข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดของด้านนี้คือการจัดให้ทำประชาพิจารณ์ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน และการรับสมัครเยาวชน นักเรียน นักศึกษา วัยรุ่น และประชาชนทั่วไปเป็นสมาชิก ทูป็นัมเบอร์วัน และสนับสนุนให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา การฝึกอาชีพ ทั้งนี้อธิบายได้ว่า โครงการดังกล่าวทำได้จริงในเชิงปฏิบัติซึ่งวิธีปฏิบัติไม่ยากนักจึงทำให้อาสาสมัครมีความพึงพอใจข้อนี้เฉลี่ยสูงที่สุด แต่ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การบริหารงานด้านภัยยาเสพติดเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาสาสมัครส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในพื้นที่ซึ่งในพื้นที่ที่ศึกษาเป็นชาวเขาส่วนใหญ่และส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างมีคุณวุฒิการศึกษาไม่สูงนักจึงไม่ชอบเรื่องของการร่วมคิดลักษณะของการบริหารร่วมกันจึงทำให้ข้อดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ ไทยาภิรมย์ ได้วิจัยเรื่อง การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามมุง โดยได้สรุปไว้ว่า “ยุทธวิธีในการทำงานของเครือข่าย มุ่งเน้นกระบวนการทำงานสามด้านหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน คือด้านแรกการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือประชาชน ให้มีความตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนร่วมกัน ด้านที่สองการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนที่สนใจในการแก้ไขและป้องกันปัญหาในทุกประเด็นที่มีการขับเคลื่อนงาน ทั้งการระดมปัญหา การดำเนินกิจกรรม และไม่ใช้วิธีการ

บังคับให้คนในชุมชนและตำบลเข้ามาเป็นแนวร่วม แต่ใช้หลักความเมตตากรุณา ความเกื้อกูลในชุมชน และใช้กิจกรรมที่น่าสนใจดึงดูดให้คนในชุมชนได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน”

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในด้านการปราบปรามยาเสพติด มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า การส่งเสริมให้รางวัลแก่ผู้นำชุมชนยังไม่เป็นที่น่าเชื่อถือได้มากนัก เกรงว่า ถ้าข้อมูลรั่วไหลหรือรู้ไปถึงผู้ค้ายา จะเกิดอันตรายต่อตนเองและครอบครัว และเมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ มีการตรวจสารเสพติดให้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มั่วสุ่มกันเช่น ตรวจปัสสาวะ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า การตรวจปัสสาวะในกลุ่มวัยรุ่นเป็นวิธีที่ได้ผลและปฏิบัติงานง่ายข้อนี้จึงทำให้อาสาสมัครพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุดในด้านนี้ แต่ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้คือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีเครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการปฏิบัติงาน โดยลำพังมีเครือข่ายน้อย ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยาพัทธ์ อารีญาติ ที่ได้วิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย” ผลการวิจัยพบว่า “1) นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย มีความรู้เรื่องยาบ้า และการควบคุมตนเองอยู่ในระดับปานกลาง การเห็นคุณค่าในตนเอง สัมพันธภาพในครอบครัว และพฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าอยู่ในระดับมาก”

3. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ พบว่า อาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า สถาบันครอบครัวและหมู่บ้าน ให้กำลังใจ ยอมรับและช่วยเหลือผู้ผ่านกระบวนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างเต็มที่ในการกลับสู่สังคม และเมื่อพิจารณารายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ การส่งเสริมอาชีพ รายได้ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า นโยบายการประกอบอาชีพอาสาสมัครกลุ่มดังกล่าวไม่ใช่ผู้ที่ปฏิบัติงานในด้านนี้จึงมีความรู้สึกว่าการดำเนินงานนี้ไม่ต้องลำบากและรับผิดชอบ แต่ชื่อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในด้านนี้คือ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแจ้งให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า อาสาสมัครกลุ่มตัวอย่างมีความลำบากใจที่จะต้องทำหน้าที่แจ้งให้ผู้ปกครองทราบว่าลูกหลานของตัวเองติดยาเพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ไม่ค่อยยอมรับในเบื้องต้นว่าลูกหลานของตัวเองติดยาจึงทำให้อาสาสมัครพึงพอใจข้อนี้ต่ำ ซึ่งสอดคล้องแนวคิดของ Ivan Pavlov ที่สร้างทฤษฎีคลาสสิกที่ทดลองจากสุนัขกับเนื้อผงแล้วสรุปว่า “โดยธรรมชาติเมื่อสุนัขได้กลิ่นอาหารที่เป็นที่ชื่นชอบของ

สุนัข เช่น เนื้อสัตว์ ฯลฯ สุนัขจะเกิดความรู้สึกกระหายใคร่อยากกิน นำไปสู่การเกิดปฏิกิริยาทางร่างกาย เช่น น้ำลายไหล แต่การให้อาหารนั้นมีการวางเงื่อนไขด้วยการให้สุนัขเห็นผงเนื้อไปพร้อมๆ กับการสั่งกระดิ่ง เสียงจากการสั่งกระดิ่งจะเป็นการวางเงื่อนไขในเบื้องต้น (เท่ากับว่าสุนัขเห็นผงเนื้อแล้วน้ำลายไหลประกอบกับได้ยินเสียงกระดิ่ง) ทุกครั้งที่สุนัขได้ยินเสียงกระดิ่ง สุนัขจะเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาว่า มันจะได้รับการให้อาหาร (ผงเนื้อ) สุนัขจะน้ำลายไหลในทันที การที่น้ำลายไหลเป็นปฏิกิริยาโต้ตอบโดยอัตโนมัติเป็นไปด้วยวิธีการวางเงื่อนไข และในท้ายที่สุดจะพัฒนาไปสู่การวางเงื่อนไขทางพฤติกรรม เปรียบเทียบกับการคิดยาเสพติด เมื่อคนใช้ยาเสพติดจะเกิดความพึงพอใจในการได้รับผลจากการเสพนั่นๆ ในขณะเดียวกันการใช้ยาเสพติดของคณานั้น เมื่อใช้ยาเสพติดในสภาพแวดล้อมหรือเงื่อนไขทางสังคมอื่นๆ ในสภาพเดิมๆ ซ้ำๆ เช่น ใช้ในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติดคนเดิมๆ อุปกรณ์การเสพนั่นๆ สภาพอารมณ์ในการเสพนั่นๆ สถานที่ที่ใช้เสพนั่นๆ เสมอครั้งต่อไปเพียงแค่มองเห็นเงื่อนไขตามตัวอย่างเท่านั้นก็จะทำให้เกิดความรู้สึกอยากใช้ยาเสพติดขึ้นมาในระบบความคิด” และยังคงคล้องกับแนวคิดของ จักรี สุนทรโร ได้วิจัยเรื่อง “ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็ก และเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็กและเยาวชนชายในสถานพินิจและ คุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนชายที่กระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ที่ถูกฝึกและอบรมอยู่ในสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านกรูณา สถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านมูทิตา และสถานฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านอุบกษา”

5.2.4 การทดสอบสมมติฐาน พบว่า อาสาสมัครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลคือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัวต่างกัน มีความพึงพอใจอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ไม่แตกต่างกัน ส่วนอาสาสมัครที่มีรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ที่เป็นเช่นนี้สามารถอธิบายได้ว่า การที่คนเรามีรายได้แตกต่างกันการใช้ชีวิตก็ย่อมเป็นเรื่องที่อาจจะมีความแตกต่างกันบ้างเป็นธรรมดา อย่างเช่นเรื่องราคาสินค้าของใช้ รสนิยม เป็นต้นทำให้มีความพึงพอใจแตกต่างกันตามไปด้วย ซึ่งเหมือนกันกับอาสาสมัครที่มีรายได้แตกต่างกันออกไป ก็มีความพึงพอใจแตกต่างกันออกไปด้วยเช่นกัน เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นแนวทางแก้ไขปัญหาในการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และศึกษายุทธวิธีและกระบวนการระหว่างภาครัฐและชุมชนใน

การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยอาศัยอาสาสมัครเป็นกำลังหลักในการดำเนินงานไม่ว่าจะเป็นสร้างเครือข่ายแบบโครงสร้างกึ่งทางการมีการเน้นการมีส่วนร่วมทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กานต์ ไทยาภิรมย์ ได้วิจัยเรื่อง การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามวง โดยได้สรุปไว้ว่า “กระบวนการทำงานสามด้านหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงานให้เกิดผล คือ ด้านแรกการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือประชาชน ให้มีความตระหนักถึงปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนร่วมกัน และ การทำงานเชิงสร้างสรรค์ เครือข่ายได้ใช้กลยุทธ์การทำงานเชิงสันติวิธี และไม่ใช้วิธีการบังคับให้คนในชุมชนและตำบลเข้ามาเป็นแนวร่วม แต่ใช้หลักความเมตตากรุณา ความเกื้อกูลในชุมชน และใช้กิจกรรมที่น่าสนใจดึงดูดให้คนในชุมชนได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน”

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านการป้องกันยาเสพติดข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 7 ได้แก่ การจัดให้ทำประชาพิจารณ์ หรือเปิด โอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ควรรักษาระดับของการทำประชาพิจารณ์เพื่อให้การป้องกันปัญหาเสพติดได้ผลยิ่งขึ้น

2) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านป้องกันยาเสพติด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 10 ได้แก่ การบริหารงานด้านภัยยาเสพติดเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดควรจัดหาอาชีพเสริมเพื่อช่วยส่งเสริม และแก้ไขปัญหากับครอบครัวที่มีปัญหา และหาทางป้องกันกับครอบครัวที่ไม่มีปัญหาเรื่องยาเสพติด เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันไม่ให้เกิดปัญหาใหม่ขึ้นมากอีกได้

3) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านการปราบปรามยาเสพติด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ได้แก่ มีการตรวจสอบเสพติดให้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มีวสุ่มกัน เช่น ตรวจปัสสาวะ เป็นต้น ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ควรออกตรวจอย่างสม่ำเสมอ

4) ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านปราบปรามยาเสพติด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 6 ได้แก่ศูนย์มีเครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด ดังนั้น รัฐบาล กระทรวงสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล คณะสงฆ์ โรงเรียน ทหาร ตำรวจ ผู้ปกครอง ควรมีส่วนร่วมในป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไม่ให้ปล่อยให้เป็นภาระของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อ

5) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ได้แก่ การส่งเสริมอาชีพ รายได้ ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ควรติดต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนมารับผู้ผ่านการบำบัดรักษาเข้าทำงานอย่างต่อเนื่อง

6) ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ได้แก่ ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแจ้งให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ดังนั้น ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดและผู้นำชุมชนในสังคมนั้นควรให้การยอมรับคืนคนดีสู่สังคม และควรส่งเสริมอาชีพให้ผู้บำบัดได้มีอาชีพการงานที่มั่นคง ให้ความสำคัญว่าเขาก็คือเป็นส่วนหนึ่งในสังคมนั้นๆ

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัญหาผลกระทบยาเสพติดที่เข้ามาในอำเภอเวียงแหง และวิธีป้องกันการลักลอบเข้ามาของยาเสพติด และผิดกฎหมายอื่นๆ
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับการให้ความร่วมมือกับอาสาสมัครของบุคคลในชุมชนในการแก้ไขป้องกันและปราบปรามปัญหายาเสพติด
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัญหาการกลับเข้าสังคมผู้ที่เคยเป็นผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดมาก่อนไม่ว่าจะเป็นผู้เสพ ผู้ค้า หรือผู้ผลิต และการให้โอกาสของสังคม

บรรณานุกรม

1) หนังสือทั่วไป

- กรองแก้ว อยู่สุข. พฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- กิตติชัย เหลืองกำจร. คู่มือ/แนวทางการแก้ไขปัญหาเสพติด. เชียงใหม่ : สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภาคเหนือ, 2543.
- ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท. ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม, 2544.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- ประมวล รุจนเสรี. การประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย, 2546.
- ณรงค์ กนต์สีโล. พระมหา. รวมพลังแผ่นดิน ขจัดสิ้นยาเสพติด. เชียงใหม่ : อนุพงษ์การพิมพ์, 2546.
- วิชัย มั่นชา. คู่มืออบรมแกนนำผู้ประสานพลังแผ่นดินจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัดเชียงใหม่, 2547.
- สิทธิณัฐ ประพุทธนิตินสาร, ราไพพรรณ อภิชาติพงศ์ชัย, จันทร์ศิริ วาทหงษ์. การถอดบทเรียนความสำเร็จของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบครบวงจรและยั่งยืน. เชียงใหม่ : ศูนย์วิชาการสารเสพติดภาคเหนือ, 2547.
- สิน พันธุ์พินิจ, รศ.ดร. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : วิทย์พัฒน์, 2549.
- สุชา จันทน์เอม. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2540.

2) บทความจากเว็บไซต์ (Web Site)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. “สภาพปัญหาเสพติด”. สภาพปัญหาเสพติดในประเทศไทย. 4 ธันวาคม 2547.

< <http://www.oncb.go.th/document/p1-problem.html> >, 12 April 2007.

3) สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/รายงานวิจัย

- กานต์ ไทยาภิรมย์. “การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้ามung อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- จรัส โพธิ์จันทร์. “ความพึงพอใจในการทำงานของอาจารย์วิทยาลัยพลศึกษาในภาคเหนือ”. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก, 2527.
- จักรี สุนทรโร. “ปัจจัยทางด้านครอบครัวที่มีผลต่อการกระทำความผิดในคดียาเสพติด (ยาบ้า) ของเด็ก และเยาวชนชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, 2545.
- ชาติ ปันดิ. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- ทวีพงษ์ หินคำ. “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารงานสุขาภิบาลริมใต้ จังหวัดเชียงใหม่”. การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- นිරนุช โชติวรางกูล. “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและรับรองคุณภาพด้านการบำบัดรักษา ยาเสพติดของโรงพยาบาลในเขตตรวจราชการที่ 3”, วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล. 2546.
- ปียาพัทธ์ อารีญาติ. “พฤติกรรมการป้องกันตนเองจากการเสพยาบ้าของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ในอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549.
- มณี โปธิเสน. “ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนโพธิเสนวิทยา อำเภอท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย”. การค้นคว้าแบบอิสระ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2543.

4) เอกสารที่ยังไม่ได้ตีพิมพ์

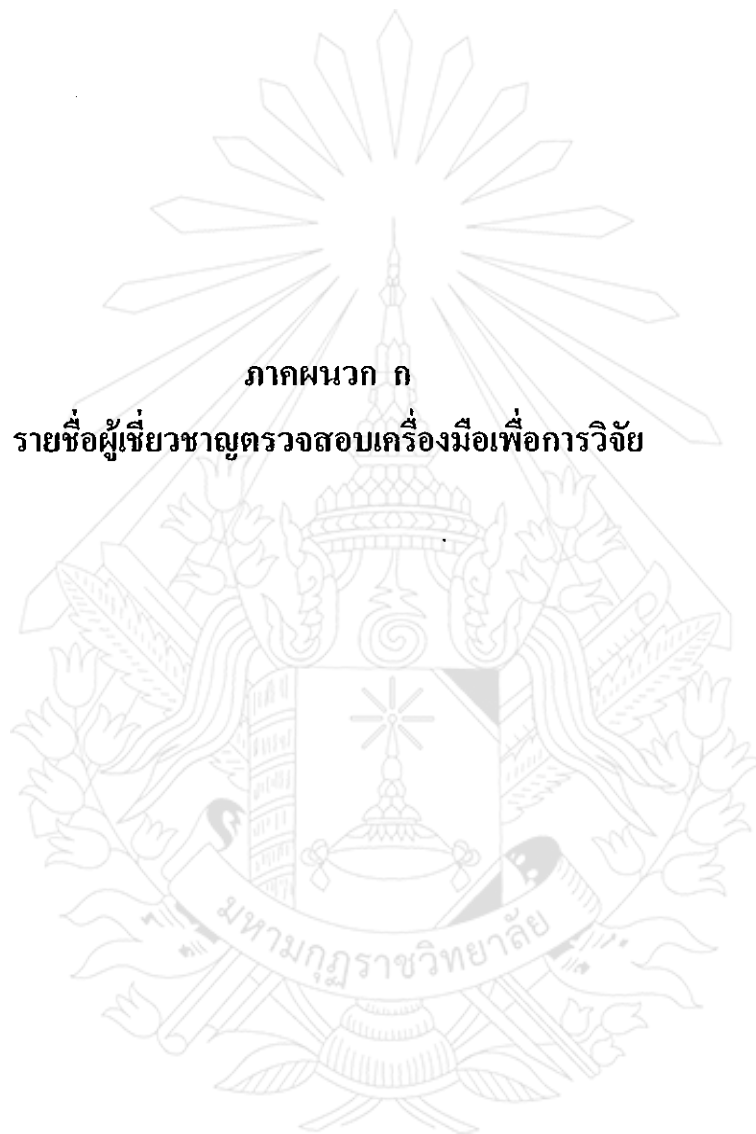
- ทักษิณ ชินวัตร, พ.ต.ท. “คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 228/2544 เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด”. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2544 (อัดสำเนา).

_____ . “คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 31/2546 เรื่อง จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
ยาเสพติดระดับต่าง ๆ”. กรุงเทพมหานคร : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2546, (อัดสำเนา).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

1. พระปลัด บุญธรรม บุญธรรมโม

การศึกษา   พธ.บ.. กศ.ม.(บริหารการศึกษา)
 ตำแหน่งปัจจุบัน   ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขตล้านนา
 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาเขตล้านนา

2. พระครูปลัด จิตติชัย จิตติขโย

การศึกษา   ศน.บ.. ศศ.ม. (การวิจัยและพัฒนาท้องถิ่น)
 ตำแหน่งปัจจุบัน   รักษาการผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์
 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
 วิทยาลัยเขตล้านนา

3. ดร.ตระภูต ชำนาญ

การศึกษา   ป.ธ. 7, ศน.บ., M.A. (Sociology), ศศ.ด.(การพัฒนาสังคม)
 ตำแหน่งปัจจุบัน   หัวหน้าฝ่ายจัดการศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์
 อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(1.9)/442

วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระปลัดบุญธรรม ปุณฺณธมฺโม

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายอนวัช สัตตบุศย์ เป็น
นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5012204035 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัย
มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษานี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
ยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษานี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย
และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความ
ร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่แก่นักศึกษานี้ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิฑูรศักดิ์ สุวณฺเฑ)

เลขาธิการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษานอกเขตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(1.9)/443 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูปลัดจิตตวิชัย จิตฺตวิโย

ศูนย์การศึกษานอกเขตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ขอรับรองว่า นายอนวัช สัตตบุศย์ เป็น นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5012204035 สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง ของมหาวิทยาลัย มหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นักศึกษานี้มีความประสงค์จะขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ ยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษานี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษา

ศูนย์การศึกษานอกเขตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความ ร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษานี้ด้วย

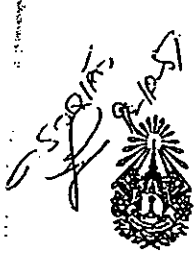
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิฑูรศักดิ์ สุธมธ)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษานอกเขตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำเนา โทร. 0-5327-0975-6 ต่อ 14

ที่ ศธ 6013(1.9)/444 วันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร อาจารย์ตระกูล ชำนาญ

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำเนา ขอรับรองว่า นายอนวัช สัตตบุศย์ เป็น
นักศึกษาระดับปริญญาโท รหัสนักศึกษา 5012204035 สาขาวิชารัฐศาสตรการปกครอง ของมหาวิทยาลัย
มหานภราชวิทยาลัย วิทยาเขตลำเนา

นักศึกษาผู้นี้มีคุณสมบัติจะขอเชิญทำหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำสารนิพนธ์
เรื่อง ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพคิของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
ยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ทั้งนี้ นักศึกษาผู้นี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย
และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง อาจารย์ที่ปรึกษา

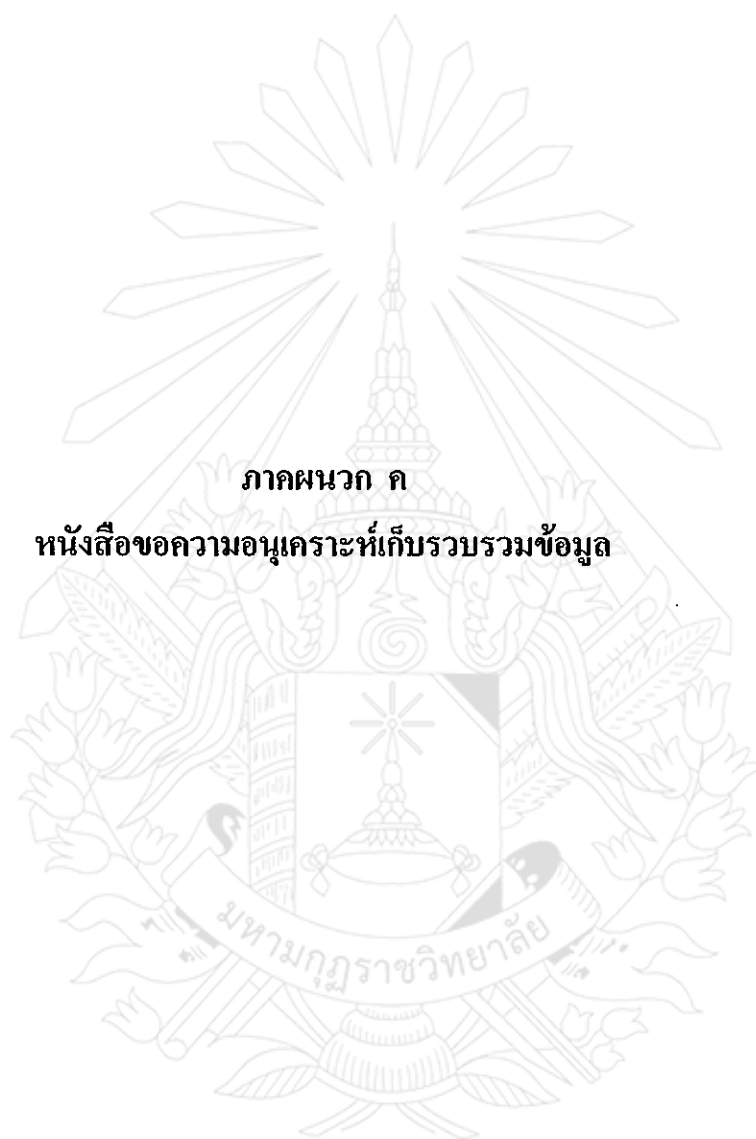
ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำเนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความ
ร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่ นักศึกษาผู้นี้ด้วย

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณา

(พระมหาวิฑิต์ สุวณฺธิ)

เลขานุการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตลำเนา

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 6013(1.9)/592

กรมส่งเสริมการเกษตร

ที่ ศธ 6013(1.9)/592

วันที่ 20 มิถุนายน 2551

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร ถนนบูรพาภิรักษ์ ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๑๐๐
โทรศัพท์ . ๐-๕๓๒๗-๐๙๗๕-๖ โทรสาร . ๐-๕๓๔๑-๔๗๕๖
www.lanna.mbu.ac.th

13 ตุลาคม 2551

เรื่อง ขออนุญาตเกณฑ์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย (Try out)

เจริญพร นายอำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ด้วยนายอนวัช สัตตบุศย์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (คณม.) โดยมี รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขออนุญาตจากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายอนวัช สัตตบุศย์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (Try out) ในเขตพื้นที่เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรเพื่อพิจารณา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ภาคีเครือข่าย

- นางจณเรศ สัตตบุศย์
บัณฑิตวิทยาลัย ม.มกุ
ขออนุญาตให้ อนวัช สัตตบุศย์

ขอเจริญพร

(พระมหาวิรัตน์ สุรมณี)

เลขาธิการโครงการบัณฑิตศึกษา

ข้อมูลที่ได้ ทำการวิจัย ศูนย์การศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

- เพื่อไปตรวจ

(นางวิมลรัตน์ หลอดเริ่ม)

(นายจักรพันธ์ สุวรรณผล)

ปลัดอำเภอ

ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

นายอำเภอสันทราย

180251

ที่ ศบ 6013(1.9)/848

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
๑๐๓ วัดเจ็ดยอดหลวงวิหาร ถนนพระปกเกล้า ตำบลพระสิงห์
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐
โทรศัพท์ : ๐-๕๓๒๗-๐๔๗๕-๖ โทรสาร : ๐-๕๓๒๑-๔๗๕๒
www.Janna.mbu.ac.th

23 พฤศจิกายน 2551

รับ
อำเภอเวียงแหง
เลขทะเบียนรับ 1020
วันที่ 18 / 12 / 51
เวลา.....น.

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายอำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ด้วย นายอนวัช สัตตบุศย์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา ทำสารนิพนธ์ เรื่อง ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสตรมหาบัณฑิต (คนบ) โดยมี รศ.ดร.สุวิทย์ รุ่งวิสัย และ ผศ.อัครชัย ชัยแสง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ นายอนวัช สัตตบุศย์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในเขตพื้นที่เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำการวิจัยต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรขอพิจางรณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขออณุไมทนามา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระมหาวิรัตน์ สุนทรธ)

เลขาธิการโครงการบัณฑิตศึกษา

ศูนย์การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

นายสุนทร ช่างราชบุตร
ปลัดอำเภอ

- รับ นายอำเภอเวียงแหง
- เพื่อโปรดทราบ
- เพื่อโปรดพิจารณา
- ของทาง อนุเคราะห์ เก็บ
- รวบรวมข้อมูล การวิจัย
- เห็นควร อนุญาตให้
- ดำเนินการต่อไป 25

180251

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม

มหามกุฏราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะ
ยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหา
ยาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดย
จำแนกตามปัจจัยพื้นฐาน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ ด้านการป้องกันยาเสพติด ด้าน
การปราบปรามยาเสพติด และด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการ
ป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัด
เชียงใหม่

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายอนวัช สัตตบุศย์

นักศึกษารัฐศาสตร์การปกครอง คณะสังคมศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล

คำชี้แจง (กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ( ) ที่ตรงกับสภาพจริง ของท่าน)

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
2. อายุ ( ) 1. 15 - 19 ปี ( ) 2. 20 - 29 ปี
 ( ) 3. 30 - 39 ปี ( ) 4. 40 - 49 ปี
 ( ) 5. 50 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา ( ) 1. ประถมศึกษา ( ) 2. มัธยมศึกษา
 ( ) 3. อนุปริญญา ( ) 4. ปริญญาตรี
 ( ) 5. สูงกว่าปริญญาตรี
4. อาชีพ ( ) 1. รับจ้าง ( ) 2. ค้าขาย
 ( ) 3. รับราชการ ( ) 4. พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 ( ) 5. ว่างาน ( ) 6. อื่นๆ(โปรดระบุ).....
5. รายได้ต่อเดือน ( ) 1. ต่ำกว่า 5,000 บาท ( ) 2. 5,000 - 10,000 บาท
 ( ) 3. 10,001 - 15,000 บาท ( ) 4. 15,001 - 20,000 บาท
 ( ) 5. 20,001- 25,000 บาท ( ) 6. สูงกว่า 25,000 บาท

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหายาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการ
ต่อสู้เพื่อ เอาชชะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัด

คำชี้แจง (กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความเห็นหรือความรู้สึกของท่าน)

รายการความพึงพอใจเชิงใหม่ ด้านการป้องกันยาเสพติด	ระดับความพึงพอใจ		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงจัดโครงการอบรมเพื่อให้ความรู้เรื่องยาเสพติดแก่ประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ			
2. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีการป้องกันปัญหายาเสพติดแก่ประชาชนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอเช่นการจัดเวรยามสอดส่องดูแล			
3. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด ได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารคดีป้ายคัดเอ้าท์ ในหมู่บ้านให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติดในทุกหมู่บ้านชุมชน			
4. การประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสาร ทางวิทยุ เสียงตามสาย ในหมู่บ้านให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติดในทุกหมู่บ้านชุมชน			
5. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติดอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม			
6. การเปิดโอกาสหรือส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานด้านยาเสพติดของอำเภอ เช่น เป็นคณะกรรมการดูแลปัญหาเสพติดในชุมชน เป็นต้น			
7. จัดให้ทำประชาพิจารณ์ หรือเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการป้องกันยาเสพติดในหมู่บ้านชุมชน			
8. การรับสมัครเยาวชน นักเรียน นักศึกษา วัยรุ่น และประชาชนทั่วไปเป็นสมาชิก ทูบินัมเบอร์วัน และสนับสนุนให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์ เช่น ดนตรี กีฬา การฝึกอาชีพ เป็นต้น			

รายการความพึงพอใจเชิงใหม่ ด้านการป้องกันยาเสพติด	ระดับความพึงพอใจ		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
9. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง ดูแลเอาใจใส่ชุมชนในการป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างจริงจัง			
10. การบริหารงานด้านภัยยาเสพติดเพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน			
รายการความพึงพอใจด้านการปราบปรามยาเสพติด			
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงรับฟังและนำข้อร้องเรียนของประชาชนไปดำเนินการอย่างเต็มความสามารถ			
2. การบันทึกเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ / ผู้ติดยาเสพติด และการแจ้งผลการดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนให้ประชาชนทราบทั่วกัน			
3. เมื่อมีการร้องเรียนเกี่ยวกับผู้ค้า ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชน หมู่บ้าน จัดเจ้าหน้าที่ฝ่ายปราบปราม เช่น ตำรวจ ป.ป.ส. เข้าไปสืบสวนข้อเท็จจริง			
4. มีการตรวจสอบสารเสพติดให้แก่กลุ่มวัยรุ่นที่มั่วสุมกันเช่น ตรวจสอบปีศาจ			
5. อำเภอเวียงแหง ส่งเสริมให้รางวัลแก่ผู้นำจับ ที่ชี้เบาะแสผู้ค้ายาเสพติด			
6. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงมีเครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด			
7. สนับสนุนให้มีกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชน เช่น การแจ้งข่าวสารยาเสพติด			
8. การติดตามผู้กระทำความผิดหลังพ้นโทษค้ายาเสพติดตามโครงการทำความดีเพื่อแผ่นดิน			
9. มีกิจกรรมเฝ้าระวังปัญหาเสพติดในชุมชน เช่น มีตำรวจชุมชน ตรวจตราและตั้ง จุดตรวจ เคนเวรยามในทุกหมู่บ้าน			
10. เครือข่ายเฉพาะดำเนินการปราบปรามยาเสพติด จัดให้มีการสรุปผลงาน ติดตามประเมินผลในกิจกรรม แล้วแจ้งให้ประชาชนทราบ			

รายการความพึงพอใจด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด	ระดับความพึงพอใจ		
	น้อย	ปานกลาง	มาก
1. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหงนำผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนไปเข้ารับการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ			
2. การติดตามพฤติกรรมของผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสภาพในชุมชนอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 1 ปี ตามเกณฑ์ของกระทรวงสาธารณสุข			
3. การสนับสนุนคนในชุมชนหรือสังคมยอมรับผู้ผ่านการบำบัดรักษา ยาเสพติด			
4. การส่งเสริมอาชีพ รายได้ให้แก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ			
5. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแจ้งให้พ่อแม่ผู้ปกครองทราบในการบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด			
6. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดร่วมกับสถานีนอนาัมยทุกแห่งต้องให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง			
7. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดได้ให้กำลังใจซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ส่งผลให้ผู้เสพยาไม่หันไปเสพยาเสพติดซ้ำอีก			
8. ศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดได้ประสานงานกับเครือข่ายของหน่วยงานที่จัดบำบัดรักษาตลอดเวลา			
9. การจัดอบรมศีลธรรมและปฏิบัติธรรมแก่ผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ			
10. มีกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม			

ตอนที่ 3 เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางส่งเสริมการปฏิบัติงานของอาสาสมัครในการป้องกัน
ปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัด
เชียงใหม่

1. ด้านการป้องกันยาเสพติด

ปัญหา.....

.....

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

2. ด้านการปราบปรามยาเสพติด

ปัญหา.....

.....

แนวทางการส่งเสริม.....

.....

3. ด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ

ปัญหา.....

.....

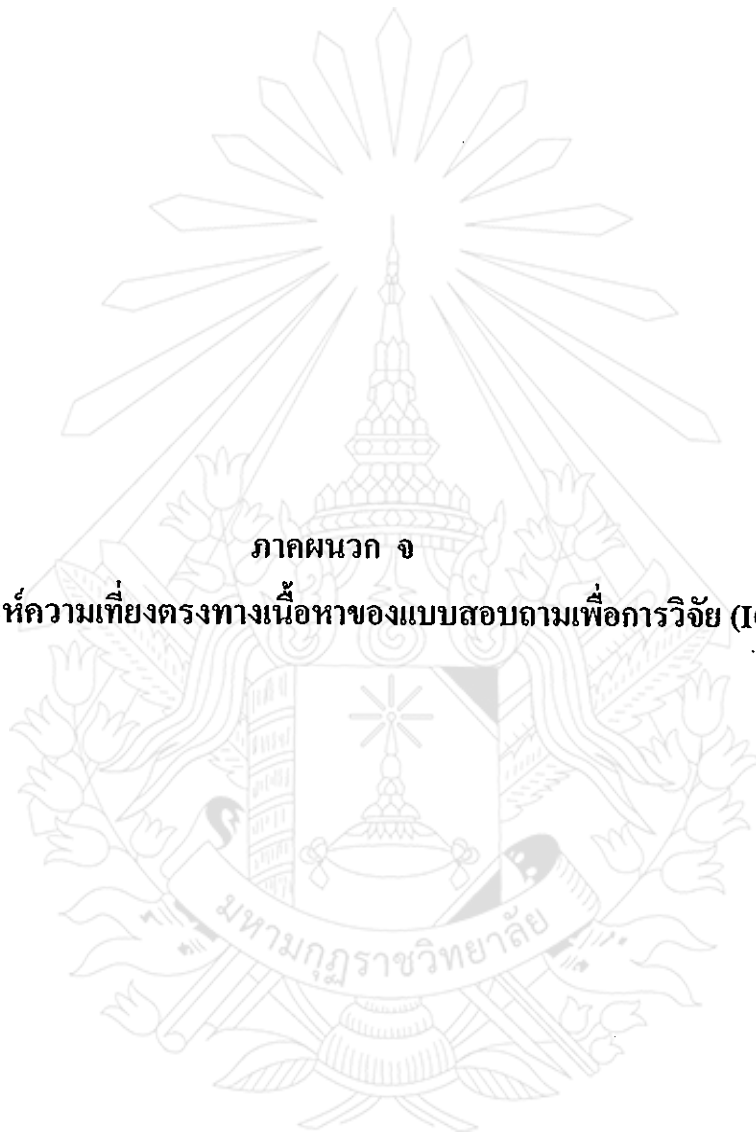
แนวทางการส่งเสริม.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

นายอนวัช สัตตบุศย์

ภาคผนวก จ
แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

แบบวิเคราะห์ความเที่ยงตรงทางเนื้อหาของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ชื่อเรื่องสารนิพนธ์ ความพึงพอใจของอาสาสมัครในการป้องกันปัญหาเสพติดของศูนย์ปฏิบัติการ

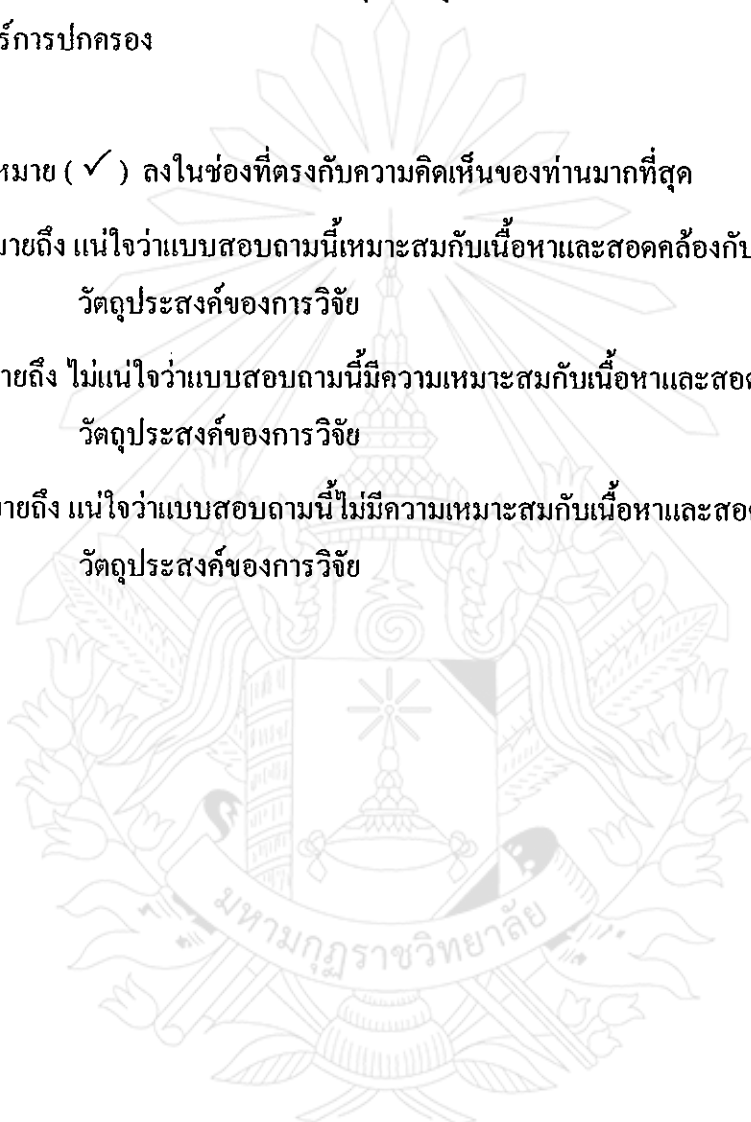
ต่อผู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

รหัส 5012204035 ชื่อนักศึกษา นายอนวัช สัตตบุศย์ รุ่นที่ 5/2550

สาขาวิชา รัฐศาสตร์การปกครอง

คำชี้แจง : ทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

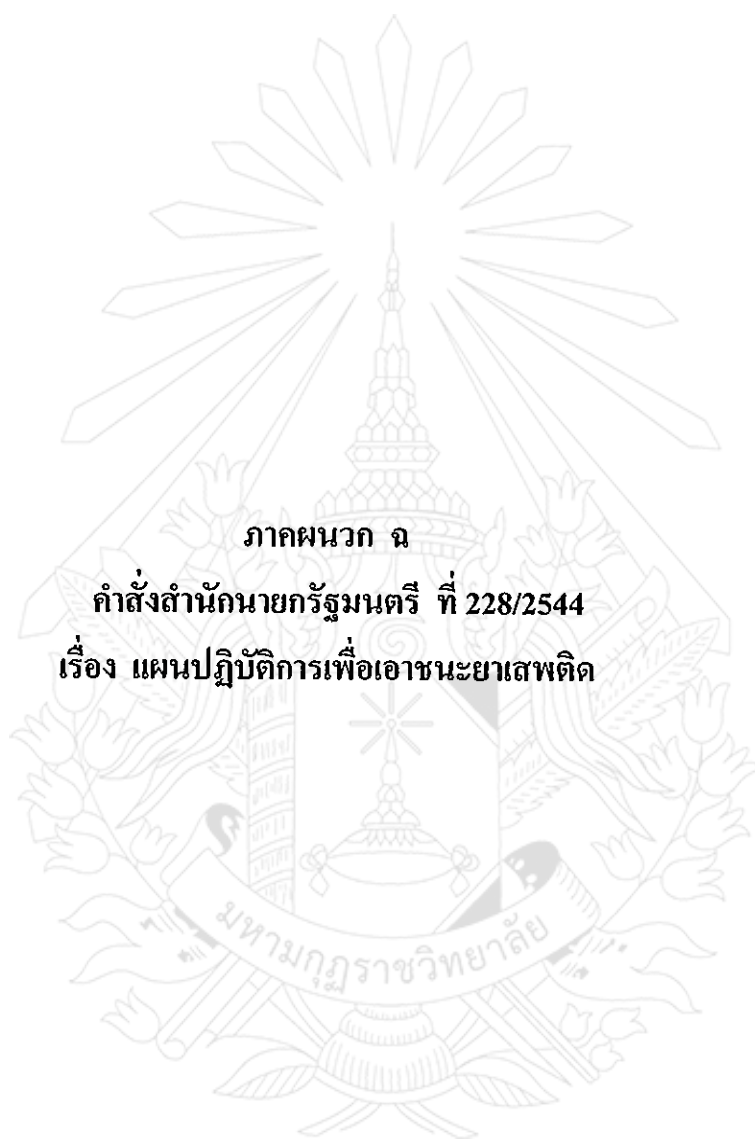
1. ให้คะแนน +1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. ให้คะแนน 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย
3. ให้คะแนน -1 หมายถึง แน่ใจว่าแบบสอบถามนี้ไม่มีความเหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

แบบสอบถาม ข้อที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามให้ คะแนน (IOC)			ผลรวมคะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 คน	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1	1	1	1	1	
2	0	1	1	0.66	
3	1	1	1	1	
4	1	1	1	1	
5	1	1	1	1	
6	1	1	1	1	
7	0	1	1	0.66	
8	1	1	1	1	
9	1	1	1	1	
10	1	1	1	1	
11	1	1	1	1	
12	1	1	1	1	
13	1	1	1	1	
14	1	1	1	1	
15	1	1	1	1	
16	1	1	1	1	
17	1	1	1	1	
18	1	1	1	1	
19	1	1	1	1	
20	1	1	1	1	
21	1	1	1	1	
22	1	1	1	1	
23	1	1	1	1	

แบบสอบถาม ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามให้ คะแนน(IOC)			ผลรวมคะแนนของ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน	หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
24	1	1	1	1	
25	1	1	1	1	
26	1	1	1	1	
27	1	1	1	1	
28	1	1	1	1	
29	1	1	1	1	
30	1	1	1	1	

ภาคผนวก ฉ

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 228/2544

เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ 228 / 2544

เรื่อง แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินต่อรัฐสภาเอาไว้และกำหนดให้การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วนที่จะต้องเร่งรัดดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จโดยเร็ว

อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ 119/2544 เรื่อง แนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะยาเสพติด ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2544 นายกรัฐมนตรีจึงมีคำสั่งดังต่อไปนี้

1. ให้มีแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด พ.ศ. 2544 – 2545 เพื่อสั่งการมอบหมายให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำนโยบายของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและเห็นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน
2. วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดคือ ระดมทุกส่วนในสังคมให้เกิดเป็นพลังของแผ่นดิน สำหรับต่อสู้เอาชนะปัญหายาเสพติด ด้วยการหยุดยั้งการขยายตัวของปัญหาและการลดระดับความรุนแรงของปัญหาลงตามลำดับ จนกระทั่งหมดไปในที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในพื้นที่หมู่บ้านชุมชน กลุ่มนักเรียนและเยาวชน หลังจากนั้นก็ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหภายใต้กรอบแผนแม่บทการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2544 – 2549 ต่อไป
3. แผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติดนี้ ประกอบด้วยแผนงานรองรับ 7 แผนงานด้วยกันคือ

- 1) แผนปฏิบัติการสกัดกั้นยาเสพติดพื้นที่ชายแดน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสกัดกั้นและปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ชายแดนจัดระเบียบและเสริมสร้างความมั่นคงของหมู่บ้านในแนวชายแดนและควบคุมแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่รุนแรงพิเศษบริเวณชายแดนมอบหมายให้กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ) กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก รวมทั้งให้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงมหาดไทย กรมศุลกากรสำนักข่าวกรองแห่งชาติ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ กระทรวงการต่างประเทศ และกระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม (กรมประชาสงเคราะห์) เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและสนับสนุน

2) แผนการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในระดับพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อควบคุมสถานการณ์ยาเสพติดที่เกิดขึ้น และลดความรุนแรงของปัญหาเสพติดในพื้นที่ ให้กระทรวงมหาดไทย(กรมการปกครองกรมการพัฒนาชุมชน)และกรุงเทพมหานครเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงกลาโหม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและสนับสนุน

3) แผนการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อหยุดยั้งคนรุ่นใหม่ไม่ให้เข้าไปติดยาเสพติด สร้างจิตสำนึกและพลังประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วม ในการแก้ไขปัญหายาเสพติด รวมทั้งควบคุมพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดทั้งในพื้นที่แพร่ระบาดรุนแรง ปานกลาง และเบาบาง ไม่ให้เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ให้สำนักงานป.ป.ส. กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมประชาสัมพันธ์ เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักและกระทรวงกลาโหม(กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือและกองทัพอากาศ) ทบวงมหาวิทยาลัย กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน กรุงเทพมหานคร กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคม กระทรวงสาธารณสุข องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การภาคเอกชนและองค์การภาคประชาชน เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและสนับสนุน

4) แผนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อลดอัตราการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา ในลักษณะการค้า การเสพ และการติดยาเสพติดให้เหลือไม่เกินร้อยละ 5 ให้กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานครและกรมการปกครองเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักให้สำนักงานป.ป.ส.สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงกลาโหม (กองบัญชาการทหารสูงสุดกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) กระทรวงสาธารณสุข กรมประชาสัมพันธ์ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทยและกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในเป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบสนับสนุน

5) แผนการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้การช่วยเหลือดูแลและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผู้ใช้ยาเสพติดให้กลับไปใช้ชีวิตอย่างปกติสุขในสังคม ตัดวงจรปัญหาการติด และการใช้ยาเสพติด มิให้ขยายตัวให้กระทรวงสาธารณสุข เป็น

หน่วยงานรับผิดชอบหลักและกระทรวงกลาโหม(กองบัญชาการทหารสูงสุดกองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ)กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงแรงงาน และสวัสดิการสังคมทบวงมหาวิทยาลัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรภาคเอกชนและองค์กรภาคประชาชน เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบ และสนับสนุน

6) แผนการปราบปรามยาเสพติด โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อปราบปรามทำลาย โครงสร้างการค้า และอิทธิพลผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง ในพื้นที่ชายแดน พื้นที่รุนแรงพิเศษ พื้นที่แพร่ระบาดรุนแรง และพื้นที่แพร่ระบาดปานกลาง ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก ให้สำนักงานป.ป.ส. สำนักงานป.ป.ง. สำนักข่าวกรองแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย (กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองทัพอากาศ) กองอำนาจการรักษาความ มั่นคงภายใน กรมศุลกากร กรมสรรพสามิต และกรมสรรพกร เป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบและ สนับสนุน

7) แผนการบริหารจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้เกิดเอกภาพในการบริหาร จัดการ เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ให้มีระบบการสนับสนุนที่เพียงพอ และเชื่ออำนวยการ นำแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติการดำเนินงานในพื้นที่ ให้สำนักงาน ป.ป.ส. เป็นหน่วยงาน รับผิดชอบหลัก และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นหน่วยงานร่วมรับผิดชอบ สนับสนุนให้กระทรวง ทบวง กรม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจทั้งที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักและ หน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานตามแผน มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ให้ความ ร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนนี้

4. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนาจการแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด ประกอบด้วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ซึ่งได้รับมอบหมายให้สั่งการ และปฏิบัติ ราชการสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บัญชาการตำรวจ แห่งชาติ เสนาธิการทหารบก และเลขาธิการกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายใน เป็นกรรมการ และเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เป็นกรรมการและเลขานุการ มี อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการเพื่อดำเนินการตามแนวทางการใช้พลังแผ่นดินเพื่อเอาชนะ ปัญหายาเสพติดในการอำนาจการ กำกับ เร่งรัด และติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการเพื่อ เอาชนะยาเสพติดให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งดำเนินการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยจัดตั้งสำนักงานอำนาจการแผนเพื่อรองรับภารกิจของคณะกรรมการนี้

5. เพื่อให้การบริหารจัดการ การดำเนินงาน การอำนวยความสะดวก การประสานงานและการ กำกับดูแลการปฏิบัติงานของส่วนราชการต่างๆในระดับภาค จังหวัด อำเภอ และพื้นที่ปฏิบัติการ เกิดเอกภาพ รวมทั้งมีการสนับสนุนการดำเนินงานซึ่งกันและกัน

1) ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกประสานงานการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ชายแดนระดับภาคมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการสกัดกั้นยาเสพติดในพื้นที่ชายแดน และการเสริมสร้างความมั่นคงตามแนวชายแดน โดยมีแม่ทัพภาคเป็นผู้อำนวยความสะดวก ทั้งนี้โดยอยู่ ภายใต้การกำกับดูแลของกองทัพบก

2) ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกระดับภาคมีอำนาจหน้าที่ความ รับผิดชอบเกี่ยวกับการปราบปรามการค้ายาเสพติดระดับภาค การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีลักษณะ เชื่อมโยงคาบเกี่ยวกันหลายจังหวัด รวมทั้งการยุติปัญหายาเสพติดในพื้นที่สำคัญๆให้ได้โดยเร็ว โดยมีผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาคเป็นผู้อำนวยความสะดวก

3) ให้สำนักงานป.ป.ส. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดตั้งศูนย์อำนวยความสะดวกร่วมด้าน การข่าวยาเสพติดทั้งในส่วนกลางและระดับภาคเพื่อบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารสำหรับดำเนินการ ต่อกลุ่มผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพล และผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การอำนวยความสะดวกด้านข่าวกรอง ยาเสพติด การกำหนดมาตรการ และแนวทางในการปฏิบัติการสืบสวนปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งการสนับสนุนการปฏิบัติการในระดับพื้นที่ต่างๆ

4) ให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร มีคณะอำนวยความสะดวก ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีปลัดกรุงเทพมหานครเป็น ประธาน ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจนครบาล ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ผู้แทนกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนกองบัญชาการ ทหารสูงสุด ผู้แทนกองทัพบก ผู้แทนกองทัพเรือ ผู้แทนกองทัพอากาศ ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ส. ผู้แทนองค์กรภาคประชาชนที่ปลัดกรุงเทพมหานครคัดเลือก 1 คน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยความสะดวก สำนักกอนามัย เป็นกรรมการและเลขานุการ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก กำกับ ติดตาม และสนับสนุนการ ดำเนินงานในกรุงเทพมหานคร และให้จัดสำนักงานและบุคลากรประจำฝ่ายอำนวยความสะดวกรองรับการ ดำเนินงานของคณะอำนวยความสะดวกให้บังเกิดประสิทธิภาพ

5) ให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศตส.จ.) มีคณะอำนวยความสะดวก ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดโดย มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ผู้บังคับ การตำรวจภูธรจังหวัด ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้แทนส่วนราชการสังกัด กระทรวงศึกษาธิการในพื้นที่ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย 1 คนแรงงาน และสวัสดิการสังคม

จังหวัด ผู้แทนหน่วยทหารในพื้นที่ซึ่งกระทรวงกลาโหมมอบหมาย 1 คน เป็นกรรมการ ผู้แทนซึ่ง
สำนักงาน ป.ป.สภาค ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ส. มอบหมาย 1 คน ผู้แทนองค์กรภาคประชาชนที่ผู้ว่า
ราชการจังหวัดคัดเลือก 1 คน เป็นกรรมการ และหัวหน้าฝ่ายอำนวยการศตส.จเป็นกรรมการและ
เลขานุการ และให้จัดสำนักงานและบุคลากรประจำฝ่ายอำนวยการรองรับการดำเนินงานของคณะ
อำนวยการให้บังเกิดประสิทธิภาพ

6) ให้ศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดระดับอำเภอ / กิ่งอำเภอ (ศตส.อ. / กิ่งอ.)
ทำหน้าที่ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรประชาชนใน
พื้นที่รับผิดชอบ โดยมีผู้อำนวยการเขต หรือนายอำเภอ หรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่ง
อำเภอ แล้วแต่กรณีเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

6. การบริหารจัดการด้านงบประมาณ

1) ในปีงบประมาณ 2544 ให้แต่ละกระทรวงทบวงกรมที่ได้รับการจัดสรรเงิน
งบประมาณคืน ปรับแผนงาน โครงการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติ
การเพื่อเอาชนะยาเสพติด

2) สำหรับในปีงบประมาณ 2545 ให้แต่ละกระทรวงทบวงกรมที่ได้รับการจัดสรร
เงินงบประมาณ ปรับแผน โครงการให้เป็นไปตามกรอบแผนงาน โครงการกิจกรรม หลัก
วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะยาเสพติด

3) ให้มีการบูรณาการแผนปฏิบัติงานนี้ในเชิงพื้นที่ระดับภาค ระดับจังหวัด และ
ระดับอำเภอ เพื่อให้ทุกหน่วยงานประสานแผน และงบประมาณสำหรับร่วมมือกันแก้ไขปัญหายา
เสพติดในระดับพื้นที่ต่อไป

7. การรายงานผลการปฏิบัติ ให้หน่วยงานที่ร่วมปฏิบัติการตามแผนรายงานความ
คืบหน้า ในการดำเนินการตามแผน ให้คณะกรรมการอำนวยการแผนปฏิบัติการเพื่อเอาชนะ
ยาเสพติดตามที่กำหนด

8. การติดตามประเมินผล

1) ให้คณะกรรมการที่ปรึกษานายกรัฐมนตรีฝ่ายติดตามการปฏิบัติราชการตามคำสั่ง
สำนักนายกรัฐมนตรีที่ 47 / 2544 ลงวันที่ 12 มีนาคม 2544 ทำหน้าที่เร่งรัด ติดตาม การดำเนินงาน
ของหน่วยราชการต่างๆตามแผนนี้ ตามนโยบายของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี 2) ให้
สำนักงาน ป.ป.ส. ร่วมกับสถาบันศึกษาทำการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนนี้หลังจากสิ้นสุด
ระยะเวลาตามแผน และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบ

9. ให้กระทรวงกลาโหม กองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก และกองทัพเรือร่วมกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง จัดทำแผนยุทธศาสตร์สกัดกั้น และปราบปรามยาเสพติด

ชายแดนทุกภาคตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 – 2549 เพื่อหยุดยั้งและคลี่คลายสถานการณ์ปัญหาการลักลอบนำเข้ายาเสพติดในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมาย โดยใช้กองกำลังจากกองบัญชาการทหารสูงสุด กองทัพบก กองทัพเรือ กองอำนวยการรักษามันคงภายใน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

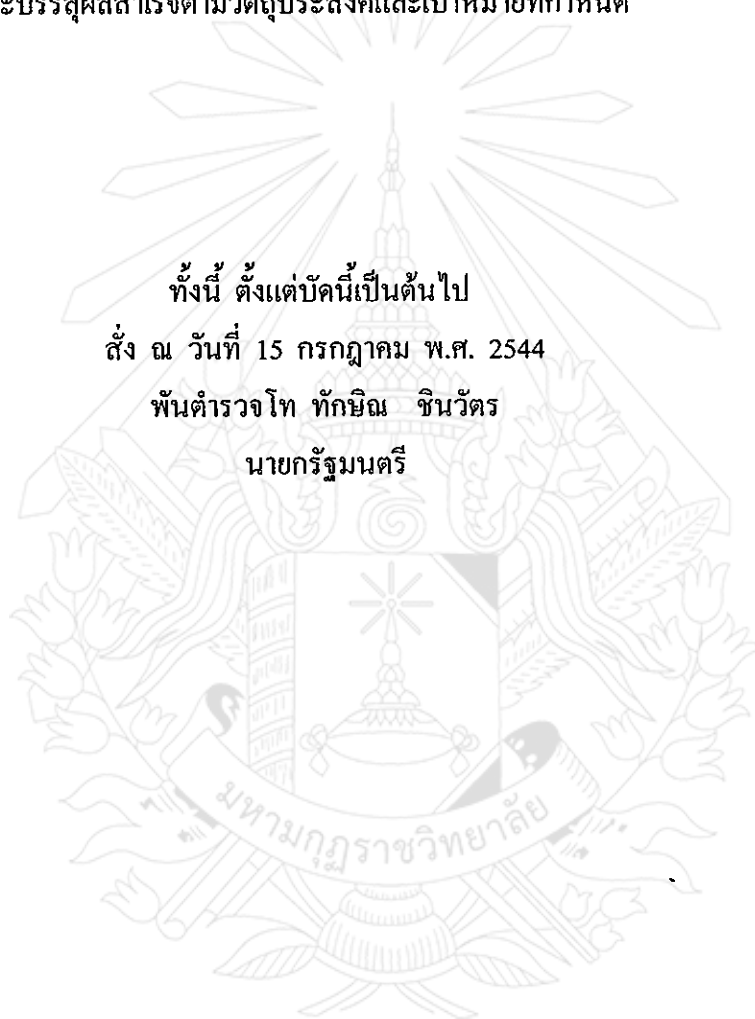
10. ให้กระทรวงการต่างประเทศ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสำนักงานป.ป.ส. จัดทำยุทธศาสตร์ความร่วมมือระหว่างประเทศด้านยาเสพติดเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดและพัฒนานโยบายด้านยาเสพติดระหว่างประเทศ รวมทั้งการประสานผลึกคั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ดำเนินไปอย่างมีเอกภาพและบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2544

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ-สกุล : นานxonว้ช สัตตบศุย์
- วัน เดือน ปีเกิด : วันที่ 13 ตุลาคม 2507
- ชาติภูมิ : บ้านเลขที่ 100/45 ถนนเศรษฐศิริ เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร
- ที่อยู่ปัจจุบัน : บ้านเลขที่ 214/67 หมู่ที่ 5 ตำบลแม่เหียะ
อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50100
- การศึกษา**
- พ.ศ. 2529 : นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- พ.ศ. 2533 : นักเรียนปลัดอำเภอ รุ่นที่ 107
- พ.ศ. 2534 : หลักสูตรสืบสวนสอบสวน รุ่นที่ 1
- พ.ศ. 2547 : หลักสูตรผู้บังคับหมวด อส. รุ่นที่ 15
- พ.ศ. 2547 : หลักสูตรนายอำเภอ รุ่นที่ 50
- ตำแหน่ง / สถานที่ทำงาน**
- พ.ศ. 2532 : ปลัดอำเภอ ระดับ 3 อำเภอหนองขาหย่าง
จังหวัดอุทัยธานี
- พ.ศ. 2533 : ปลัดอำเภอ ระดับ 4 อำเภอบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี
- พ.ศ. 2535 : ปลัดอำเภอ ระดับ 5 อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2542 : ปลัดอำเภอ ระดับ 6 อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2546 : ปลัดอำเภอ ระดับ 7 อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
- พ.ศ. 2551 : ป้องกันจังหวัดน่าน ระดับ 8 จังหวัดน่าน
- พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน : ปลัดอำเภอ ระดับ 8 หัวหน้ากลุ่มงานบริหารการ
ปกครอง จังหวัดกำแพงเพชร